

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoPr/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113203832
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4113203832.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/XXX, XXX XX A. E. D., zastúpeného Advokátskou kanceláriou KOTRUSZ-BENČÍK, s.r.o., so sídlom Štefánikova 57, 949 01 Nitra, IČO: 47 237 252, proti žalovanému: Poľnohospodárske družstvo Ivanka pri Nitre, so sídlom Novozámocká 183/408, 951 12 Ivanka pri Nitre, IČO: 00 198 331, zastúpenému Mgr. Ľudmilou Krajinčákovou Blahovou, advokátkou so sídlom Mostná 29, 949 01 Nitra, o určenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a o náhradu mzdy, o odvolaní žalovaného proti medzitýmnemu rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 15Cpr/2/2013-514 zo dňa 01.06.2018 a o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 15Cpr/2/2013-763 zo dňa 28.11.2022 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudky súdu prvej inštancie č. k. 15Cpr/2/2013-514 zo dňa 01.06.2018 a č. k. 15Cpr/2/2013-763 zo dňa 28.11.2022 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým v poradí druhým medzitýmny rozsudkom č. k. 15Cpr/2/2013-514 zo dňa 01.06.2018 určil, že výpoveď z pracovného pomeru zo dňa 30.10.2012 daná žalobcovi žalovaným je neplatná a že pracovný pomer žalobcu u žalovaného naďalej trvá. O náhrade mzdy a náhrade trov konania si súd vymienil rozhodnúť v konečnom rozhodnutí. Toto rozhodnutie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 13 ods. 3, § 62 ods. 3 písm. b), § 62 ods. 7, § 63 ods. 2 písm. a), b) zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Zákonník práce“) a § 191 ods. 1, § 214 ods. 1, 2, 3, § 262 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016 (ďalej len „CSP“). V odôvodnení uviedol, že žalobca žalobou podanou na súde dňa 06.02.2013 žiadal určiť, že výpoveď daná žalovaným žalobcovi dňa 30.10.2012 je neplatná, že jeho pracovný pomer u žalovaného naďalej trvá a žalovaný je povinný zaplatiť mu náhradu trov konania. Následne podaním zo dňa 06.07.2016 žiadal určiť, že žalovaný je povinný zaplatiť mu náhradu mzdy vo výške 56.732,40 eura spolu s úrokmi z omeškania. Žalovaný v reakcii na žalobu a jej zmenu navrhol žalobu zamietnuť.

2. Okresný súd Nitra v konaní sp. zn. 7C/281/2010, v ktorom sa rozhodovalo o určení neplatnosti predchádzajúcej výpovede danej žalovaným žalobcovi dňa 01.06.2010 a náhrady mzdy, rozhodol medzitýmny rozsudkom zo dňa 26.04.2012 č. k. 7C/281/2010-205 tak, že určil, že výpoveď z pracovného pomeru zo dňa 01.06.2010 je neplatná a že nemožno od žalovaného spravodlivo požadovať, aby žalobcu naďalej zamestnával. O nároku žalobcu na náhradu mzdy a o trovách konania si súd vymienil rozhodnúť v konečnom rozhodnutí. Odvolací súd v odvolacom konaní rozsudkom č. k. 9Co/165/2012-259 zo dňa 06.09.2012 medzitýmny rozsudok v časti určenia, že výpoveď z pracovného pomeru daná žalovaným žalobcovi dňa 01.06.2010 je neplatná, potvrdil a v ostatnej časti ho zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

3. V predmetnom spore rozhodol súd prvej inštancie najskôr rozsudkom zo dňa 13.09.2016 č. k. 15Cpr/2/2013-357, ktorým žalobu zamietol a konanie o žalobe v časti náhrady mzdy vrátane úrokov z omeškania zastavil. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol odvolací súd uznesením č. k. 12CoPr/6/2017-415 zo dňa 07.02.2018 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, a to najmä z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti a nesprávneho postupu v súvislosti so zastavením časti konania a zamietnutím ostatnej časti žaloby.

4. Súd prvej inštancie pri novom rozhodovaní vychádzal zo zistenia, že žalovaný dal žalobcovi výpoveď z pracovného pomeru zo dňa 30.10.2012 podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, podľa ktorého zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď iba z dôvodov, ak sa zamestnanec stane nadbytočný vzhľadom na písomné rozhodnutie zamestnávateľa alebo príslušného orgánu o zmene jeho úloh, technického vybavenia alebo o znížení stavu zamestnancov s cieľom zabezpečiť efektívnosť práce alebo o iných organizačných zmenách a zamestnávateľ, ktorý je agentúrou dočasného zamestnávania, aj ak sa zamestnanec stane nadbytočným vzhľadom na skončenie dočasného pridelenia podľa § 58 pred uplynutím doby, na ktorú bol dohodnutý pracovný pomer na určitú dobu. Súd poukázal na to, že výpoveď z pracovného pomeru danej zamestnávateľom je jednostranným právnym úkonom, pre platnosť ktorého predpisuje Zákonník práce obsahové a formálne náležitosti. Výpoveď musí byť písomná, dostatočne určitá a musí byť zamestnancovi riadne doručená, čo v tomto prípade daná výpoveď z pracovného pomeru aj spĺňala. Zamestnávateľ podľa zákona vo výpovedi môže uplatniť iba dôvod uvedený v Zákonníku práce, ktorý musí skutkovo vymedziť tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom. Žalovaný ako zamestnávateľ vo výpovedi uplatnil dôvod uvedený v § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, pričom uviedol, že predstavenstvo dňa 29.10.2012 znovu rozhodlo o zrušení funkcie hlavného ekonóma a táto funkcia bola nahradená funkciou vedúci ekonomického úseku, pretože podstatnú časť pracovnej náplne hlavného ekonóma zabezpečuje v zmysle svojej pracovnej náplne okrem svojich činností vedúci ekonomického úseku. Súd berúc do úvahy túto skutočnosť mal za preukázané, že funkcia hlavného ekonóma bola zrušená už uznesením zo dňa 04.11.2009, kedy predstavenstvo žalovaného schválilo organizačnú zmenu, ktorou došlo k zrušeniu funkcie hlavného ekonóma a jej nahradenie funkciou vedúceho ekonomického úseku. Podľa zistenia súdu sa to stalo dňa 04.11.2009 a opätovne táto funkcia hlavného ekonóma bola zrušená predstavenstvom dňa 29.10.2012.

5. Podľa záverov súdu prvej inštancie splnenie povinností vyplývajúcich pre zamestnávateľa z ustanovenia § 63 ods. 2 Zákonníka práce je hmotnoprávnou podmienkou platnosti skončenia pracovného pomeru z uvedeného výpovedného dôvodu. V tomto prípade išlo o konanie žalovaného v rozpore s dobrými mravmi, pretože funkcia hlavného ekonóma bola zrušená už dňa 04.11.2009, čo mal súd za preukázané z obsahu spisu sp. zn. 7C/281/2010. Vo výpovedi z pracovného pomeru zo dňa 30.10.2012 žalovaný uviedol, že predstavenstvo dňa 29.10.2012 rozhodlo o opätovnom zrušení funkcie hlavného ekonóma, a súd teda konštatoval, že čo už raz bolo zrušené, nemôže byť zrušené znovu. Funkcia hlavného ekonóma bola teda zrušená dňa 04.11.2009 a nikdy nebola obnovená. Od 04.11.2009 do 30.10.2012 uplynuli skoro 3 roky a po uplynutí týchto troch rokov bol zo strany žalovaného uplatnený tento výpovedný dôvod. Išlo o konanie v rozpore s dobrými mravmi, kedy tak žalovaný konal z dôvodu, že v spore sp. zn. 7C/281/2010 nebol úspešný. Súd v tomto aktuálnom súdnom spore určil, že výpoveď z pracovného pomeru daná žalovaným žalobcovi zo dňa 01.06.2010 je neplatná, a v odôvodnení rozsudku uviedol, že rozpor s dobrými mravmi predpokladá, že motívy výpovede nie sú v súlade so základnými zásadami právneho poriadku (Rozhodnutie NS SR zo dňa 09.06.2010 sp. zn. 5Cdo/42/2010).

6. Súd daným rozsudkom rozhodol s odkazom na ustanovenie § 214 ods. 1, 2, 3 CSP, podľa ktorého ak je to účelné, súd môže rozhodnúť najskôr len o základe alebo dôvode uplatneného procesného nároku medzitimným rozsudkom. Súd môže na návrh strany medzitimným rozsudkom rozhodnúť, či tu je alebo nie je právo, od ktorého celkom alebo v časti závisí rozhodnutie vo veci samej. Do právoplatnosti medzitimného rozsudku súd nekoná o žalobou uplatnenom procesnom nároku. Medzitimný rozsudok predstavuje rozsudok o základe alebo dôvode uplatneného nároku. Dňa 25.05.2018 žalobca podal návrh na vyhlásenie medzitimného rozsudku a dňa 01.07.2018 žalobca požiadal, aby súd rozhodol rozsudkom o celej veci. Podľa názoru súdu sa javilo byť účelné, aby súd vo veci rozhodol medzitimným rozsudkom, lebo je účelné v prvom rade ustálenie otázky opodstatnenosti uplatneného nároku, pričom o trovách konania rozhodne v rozsudku, ktorým sa rozhodne o všetkých uplatnených procesných nárokoch alebo o celom uplatnenom procesnom nároku.

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť v celom rozsahu a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP, a to z dôvodu nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku, nesprávneho právneho posúdenia veci a nevykonania navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností. Poukázal zároveň na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo 346/2014 a rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/477/2013 a 2CoPr/9/2013. Podľa neho sa súd prvej inštancie nevysporiadal s tvrdeniami žalobcu a žalovaného uvedenými v ich písomných podaniach ako aj vyjadreniach na pojednávaniach ohľadne ponuky inej vhodnej práce podľa § 63 ods. 2 Zákonníka práce. Súd teda bez odôvodnenia konštatoval, že ide o rozpor s dobrými mravmi. Uviedol, že nemá pre žalobcu inú vhodnú prácu, a preto nemá ani možnosť ako ho naďalej zamestnávať. Jediný legitímny spôsob, ako skončiť pracovný pomer, je výpoveď z dôvodu nadbytočnosti. Skutočnosť, že súd rozhodne o neplatnosti výpovede, nezakladá neobmedzený čas zamestnávania zamestnanca. Súd má právo posúdiť, či výpoveď po obsahovej a formálnej stránke spĺňa náležitosti, a bez ďalšieho nemá právo určiť ani povinnosť zamestnávať a už vôbec nie určiť dĺžku trvania pracovného pomeru podľa vlastného uváženia. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/42/2010, na ktoré súd poukázal, sa týka prípadu, kedy sa zamestnanec stal nadbytočným a zamestnávateľ na jeho miesto prijal nového zamestnanca. Žalovaný však od zrušenia pracovného miesta žalobcu toto miesto viac nevytvoril. Žalobca v žalobe a ani počas konania netvrdil, že motív výpovede je iný, ako bol deklarovaný vo výpovedi, preto sú podľa neho závery súdu nepreskúmateľné a zmätočné. Žalobca nepreukázal, ktoré pracovné miesta mal zamestnávateľ voľné, pričom jednoznačne nepreukázal ani to, že v čase doručenia výpovede voľné pracovné miesto nemal a nemal ani potrebu ho vytvoriť; práve naopak, systematicky znižuje počet zamestnancov podľa potrieb a zabezpečenia efektívnosti chodu družstva. Nedoriešenou zostala otázka, či je možné od zamestnávateľa spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával. Ďalšie zamestnávanie žalobcu by bolo v rozpore s dobrými mravmi, pretože sám žalobca nemá záujem sa ďalej zamestnať. V prípade, ak by výrok o tom, že pracovný pomer žalobcu trvá naďalej, nadobudol právoplatnosť, bol by závažný i pre stále prebiehajúce konanie sp. zn. 7C/281/2010. Súd však nemôže rozhodnúť o tom, že pracovný pomer žalobcu trvá naďalej bez toho, aby v rozhodnutí posúdil všetky aspekty trvania tohto pracovného pomeru, teda bez posúdenia aj skutočností riešených v konaní sp. zn. 7C/281/2010.

8. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že organizačná zmena spočívajúca v zrušení funkcie hlavného ekonóma a jej nahradení funkciou vedúceho ekonomického úseku bola predstavenstvom prijatá už dňa 04.11.2009 a táto organizačná zmena sa nestala neplatnou ani v dôsledku medzitymneho rozsudku vydaného Okresným súdom Nitra č. k. 7C/281/2010-205 zo dňa 26.04.2012 a ani v dôsledku vydania rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co/165/2012-239 zo dňa 06.09.2012, pretože ním bola určená len neplatnosť výpovede zo dňa 01.06.2010. Keďže žalovaný medzičasom funkciu hlavného ekonóma znovu nevytvoril, nemohol ju opätovne zrušiť organizačnou zmenou prijatou dňa 29.10.2012, na podklade ktorej mu dal následne výpoveď z pracovného pomeru podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce. Rozhodnutie žalovaného o organizačnej zmene zo dňa 29.10.2012 nemôže byť v príčinnej súvislosti s jeho nadbytočnosťou, lebo funkcia vedúceho hlavného ekonóma bola zrušená takmer tri roky pred tým, ako mu dal predmetnú výpoveď. Z uvedeného jasne vyplýva neplatnosť výpovede, keďže výpovedný dôvod nie je skutkovo vymedzený tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom, čo spôsobuje neurčitost danej výpovede. Stotožnil sa aj s výrokom o tom, že pracovný pomer trvá naďalej. Postupom žalovaného, ktorý mu doručil druhú výpoveď z pracovného pomeru v čase, keď súd v konaní pod sp. zn. 7C/281/2010 ešte nerozhodol, či od žalovaného možno spravodlivo požadovať, aby ho ďalej zamestnával, dochádza k obchádzaniu zákona. K námietke žalovaného, že žalobca nešpecifikoval, ktoré miesta mal zamestnávateľ voľné, uviedol, že na súdnom pojednávaní dňa 16.10.2014 poukázal na voľné pracovné miesto vedúceho informačnej sústavy. V právnej veci vedenej pod sp. zn. 7C/281/2010 sa žalovaný vyjadril, že v r. 2013 vytvoril dve nové pracovné miesta, z čoho vyplýva, že jeho tvrdenia o tom, že znižuje počet zamestnancov, sú nepravdivé. Približne 10 zamestnancov odišlo do dôchodku, ich pracovné miesta zostali neobsadené, avšak žalovaný mu tieto voľné pracovné miesta neponúkol.

9. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) pôvodne rozhodol rozsudkom č. k. 12CoPr/6/2018-568 zo dňa 30.04.2019 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a pri výroku o určení, že pracovný pomer trvá naďalej, odvolací súd tento výrok podľa § 388 CSP zmenil tak, že nemožno od žalovaného spravodlivo požadovať, aby žalobcu naďalej zamestnával. Odvolací súd konštatoval, že podľa obsahu spisu sa žalobca žalobou podanou dňa

06.02.2013 domáhal určenia, že výpoveď daná mu žalovaným dňa 30.10.2012 je neplatná, že pracovný pomer trvá naďalej, a žiadal zaviazat' žalovaného na náhradu mzdy vo výške 56.732,40 eura. V žalobe uviedol, že dňa 02.10.1995 bola uzavretá pracovná zmluva, podľa ktorej mal žalobca vykonávať druh práce „hlavný ekonóm“ na dobu neurčitú s miestom výkonu práce v obvode poľnohospodárskeho družstva. Dodatkom zo dňa 03.10.2005 bolo zmenené miesto výkonu práce na: A. E. D.. Dohodou o zmene pracovnej zmluvy č. 6 zo dňa 06.12.2006 bol zmenený obsah pôvodnej pracovnej zmluvy s účinnosťou od 01.12.2006 tak, že ako druh práce bol stanovený: „predseda PD - riadenie a organizácia a koordinácia najzložitejších systémov so zodpovednosťou za neodstrániteľné hmotné a morálne škody zo značnými nárokmi na schopnosť riešiť zložité a konfliktné situácie spojené spravidla zo všeobecným ohrozením a najširšej skupiny osôb“. Dňa 24.11.2006 bol žalobca členskou schôdzou žalovaného zvolený do funkcie člena štatutárneho orgánu a zároveň sa stal predsedom družstva. Funkciu predsedu družstva žalobca vykonával do 13.10.2009 a následne v dobe od 14.10.2009 do 31.05.2010 bol práceneschopný. Dňa 04.11.2009 predstavenstvo schválilo organizačnú zmenu o zrušení funkcie hlavného ekonóma a jej nahradení funkciou vedúceho ekonomického úseku a dňa 01.06.2010 žalovaný so žalobcom ukončil pracovný pomer výpoveďou, ktorej platnosť bola predmetom konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 7C/281/2010. V tomto konaní bolo dovtedy právoplatne rozhodnuté o určení neplatnosti výpovede zo dňa 01.06.2010 rozsudkom č. k. 7C/281/2010-205 zo dňa 26.04.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co/165/2012-259 zo dňa 06.09.2012, pričom v časti určenia, či od zamestnávateľa možno spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával, vtedy právoplatne rozhodnuté ešte nebolo.

10. V prvoinštančnom konaní bolo zistené, že dňa 30.10.2012 žalovaný so žalobcom opätovne ukončil pracovný pomer výpoveďou, a to z dôvodu, že predstavenstvo dňa 29.10.2012 rozhodlo o opätovnom zrušení funkcie hlavného ekonóma za účelom zabezpečenia efektívnosti práce. Dňa 19.11.2012 žalobca písomne oznámil žalovanému, že predmetnú výpoveď považuje za neplatnú a trvá na tom, aby ho naďalej zamestnával a prideloval mu prácu v súlade s pracovnou zmluvou. Vo veci samej súd prvej inštancie rozhodol najskôr rozsudkom č. k. 15Cpr/2/2013-358 zo dňa 13.09.2016 v spojení s opravným uznesením č. k. 15Cpr/2/2013-403 zo dňa 21.06.2017, ktorým zamietol podanú žalobu a konanie v časti náhrady mzdy za mesiace február 2013 až september 2014 vrátane úrokov z omeškania zastavil. V dôsledku odvolania žalobcu odvolací súd tento rozsudok zrušil najmä z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti a vec vrátil na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie sa opätovne rozhodol vo veci samej vydať označený medzitýmny rozsudok č. k. 15Cpr/2/2013-403 zo dňa 01.06.2018 a ním určil, že výpoveď z pracovného pomeru zo dňa 30.10.2012 daná žalobcovi žalovaným je neplatná a pracovný pomer žalobcu u žalovaného naďalej trvá, pričom o žalobe v časti náhrady mzdy a trov konania rozhodne v konečnom rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalovaný odvolanie, o ktorom odvolací súd rozhodol s odkazom na ustanovenie § 61 ods. 1,2, § 63 ods. 1 písm. b), § 63 ods. 2 Zákonníka práce. Pre platnosť právneho úkonu výpovede zákon predpisuje formálne a obsahové náležitosti, výpoveď musí byť písomná a doručená a zamestnávateľ môže uplatniť iba dôvod uvedený v Zákonníku práce, ktorý musí skutkovo vymedziť tak, aby ho nebolo možné zamedziť s iným dôvodom. Pri tomto právnom úkone platí, že prejav vôle treba vykladať tak, ako to so zreteľom na okolnosti, za ktorých sa urobilo, zodpovedá dobrým mravom. Dôvod výpovede musí byť v písomnej výpovedi z pracovného pomeru uvedený tak, aby bolo zrejmé, aké sú skutočné dôvody, ktoré vedú druhého účastníka pracovnoprávneho vzťahu k tomu, že rozvážuje pracovný pomer, aby nevznikli pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejavíť, t. j. ktorý zákonný dôvod výpovede z pracovného pomeru uplatňuje, a aby bolo zabezpečené, že uplatnený dôvod nebude možné dodatočne meniť.

11. Odvolací súd mal vtedy na zreteli, že o nadbytočnosť zamestnanca ide vtedy, ak zamestnávateľ nemá možnosť zamestnanca ďalej zamestnávať prácami dohodnutými v pracovnej zmluve. Dôvody tejto nemožnosti musia spočívať v tom, že zamestnávateľ ďalej nepotrebuje práce vykonávané zamestnancom, a to buď vôbec, alebo v pôvodnom rozsahu. Uvedený stav môže byť daný vnútornými organizačnými zmenami alebo znížením celkového počtu zamestnancov. Zákon umožňuje zamestnávateľovi, aby reguloval počet svojich zamestnancov a ich kvalifikačné zloženie tak, aby zamestnával len taký počet zamestnancov a v kvalifikačnom zložení zodpovedajúcom jeho potrebám. Pri posudzovaní dôvodnosti použitia tohto výpovedného dôvodu treba vychádzať z obsahu pracovnej zmluvy a posúdiť, či došlo k takej organizačnej zmene, ktorá by robila zamestnanca pre zamestnávateľa nadbytočným z hľadiska funkcie, na ktorú znie pracovná zmluva. Súd skúma, či sú splnené ostatné podmienky vymedzujúce uvedený výpovedný dôvod. Aj keď súd v konaní o žalobe na určenie neplatnosti výpovede danej z dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce neskúma platnosť

rozhodnutia zamestnávateľa o organizačnej zmene, musí skúmať skutočnosť (faktický úkon), ktorá je hmotnoprávnym predpokladom pre samotné skončenie pracovného pomeru; zaoberá sa ním ako jedným z predpokladov, ktoré zákon ustanovuje pre platnosť výpovede, a to vzhľadom na okolnosti, ktoré boli dané v čase skončenia pracovného pomeru výpoveďou.

12. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí pritom konštatoval neplatnosť výpovede zo dňa 30.10.2012 danej žalovaným žalobcovi na podklade zistenia súdu prvej inštancie, že k zrušeniu funkcie hlavného ekonóma došlo organizačnou zmenou zo dňa 04.11.2009, pričom k opätovnému zriadeniu tejto funkcie u žalovaného nedošlo; to potvrdila aj právna zástupkyňa žalovaného na pojednávaní dňa 25.05.2018. Platnosť uznesenia predstavenstva, ktorým žalovaný dňa 04.11.2009 zrušil funkciu hlavného ekonóma, nezmenilo ani rozhodnutie súdu č. k. 7C/281/2010-205 zo dňa 26.04.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co/165/2012-259 zo dňa 06.09.2012 o určení, že výpoveď zo dňa 01.06.2010 daná žalobcovi je neplatná, čo taktiež nebolo medzi stranami sporu sporné. Výpoveď daná žalobcovi dňa 30.10.2012 z dôvodu jeho nadbytočnosti poukazuje na rozhodnutie predstavenstva zo dňa 29.10.2012, ktorým opätovne rozhodlo o zrušení funkcie hlavného ekonóma za účelom zabezpečenia efektívnosti práce, keďže táto funkcia bola nahradená funkciou vedúceho ekonomického úseku. Nemohlo tak dôjsť k opätovnému zrušeniu funkcie hlavného ekonóma, keďže táto funkcia bola už raz zrušená v r. 2009; zároveň bola nahradená funkciou vedúceho ekonomického úseku a od uvedeného zrušenia táto funkcia obnovená nebola. Organizačná zmena zo dňa 30.10.2012, na ktorú žalovaný odkazoval vo výpovedi, mala byť hlavným dôvodom tejto výpovede s cieľom zníženia počtu zamestnancov žalovaného. V dôsledku zrušenia funkcie hlavného ekonóma v r. 2009 zostala vo funkcii vedúceho ekonomického úseku len jedna zamestnankyňa, ktorá vykonávala aj pracovné úlohy hlavného ekonóma, a k obnove pracovného miesta hlavného ekonóma nedošlo. Je teda vylúčené, aby následne po uplynutí troch rokov od zrušenia tejto funkcie žalovaný znovu zrušil už neexistujúcu funkciu hlavného ekonóma, ktorá od r. 2009 novo vytvorená nebola a ktorá v čase vydania uznesenia predstavenstva dňa 29.10.2012 neexistovala, lebo existovala iba funkcia vedúceho ekonomického úseku, ktorá bola obsadená. Javilo sa tak, že k organizačnej zmene, ktorá mala mať za následok nadbytočnosť žalobcu ako zamestnanca žalovaného, v tom čase v skutočnosti reálne nedošlo, a teda výpovedný dôvod založený na neexistujúcej organizačnej zmene ani nemohol byť relevantne skutkovo vymedzený, pretože nešlo o účinnú organizačnú zmenu. Vzhľadom na to súd neposudzoval ostatné podmienky neplatnosti výpovede, vrátane splnenia podmienky ponukovej povinnosti žalovaného vyplývajúcej z ustanovenia § 63 ods. 2 Zákonníka práce.

13. Odvolací súd vtedy poukázal aj na to, že konanie žalovaného, ktorý skončil pracovný pomer so žalobcom výpoveďou počas prebiehajúceho konania na Okresnom súde Nitra sp. zn. 7C/281/2010, kde sa riešila otázka neplatnosti výpovede zo dňa 01.06.2010, možno hodnotiť ako konanie, ktoré bolo v rozpore s dobrými mravmi (obdobne aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo 42/2010 zo dňa 09.06.2010). Rozporom so zákonom alebo obchádzaním zákona sa rozumie nielen rozpor so Zákonníkom práce, ale aj rozpor so všeobecnými ustanoveniami o právnych úkonoch podľa Občianskeho zákonníka. Zákonník práce v § 13 ods. 3 prvej vety uvádza, že výkon práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov musí byť v súlade s dobrými mravmi, a teda neplatnou je aj výpoveď zamestnávateľa, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, pričom rozpor s dobrými mravmi predpokladá, že motívy výpovede nie sú v súlade so základnými zásadami právneho poriadku. Odvolací súd vyslovil, že žalovaný účelovo opätovne prijal organizačnú zmenu s cieľom zrušenia neexistujúcej funkcie hlavného ekonóma s úmyslom zastrieť svoje skutočné zámery, ktorými sa snažil o skončenie pracovného pomeru so žalobcom počas prebiehajúceho konania sp. zn. 7C/281/2010 vo veci určení neplatnosti výpovede danej žalovaným žalobcovi dňa 01.06.2010. Keďže rozhodnutím zamestnávateľa bola len účelovo prijatá organizačná zmena so zámerom ukončenia pracovného pomeru žalobcu, nebolo možné výpoveď danú žalobcovi dňa 30.10.2012 považovať za platnú pre rozpor s dobrými mravmi. Odvolací súd výrok napadnutého rozsudku o určení neplatnosti výpovede z pracovného pomeru zo dňa 30.10.2012 preto podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Tiež poukázal na ustanovenie § 79 ods. 1 Zákonníka práce týkajúce sa náhrady mzdy, že ak zamestnávateľ dal zamestnancovi neplatnú výpoveď a ak zamestnanec oznámil, že trvá na tom, aby ho naďalej zamestnával, jeho pracovný pomer sa nekončí, a to s výnimkou, ak súd rozhodne, že nemožno od zamestnávateľa spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával. Ak súd určí, že od zamestnávateľa nemožno spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával, pracovný pomer sa skončí dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu. Podmienky daného určení odvolací súd posúdil ako splnené. Odvolací súd zhodnotil z obsahu spisu a jednotlivých vyjadrení strán sporu na pojednávaniach a aj v ich písomných

podaniach s prihliadnutím na situáciu z toho vyplývajúcu, že medzi žalobcom a žalovaným absentuje akýkoľvek prejav dôvery, lojality, ktoré sa vo všeobecnosti vo vzťahu zamestnávateľa a zamestnanca vyžadujú. Ich vzťah je narušený nielen týmto prebiehajúcim konaním, ale aj ďalšími či už prebiehajúcimi alebo právoplatne ukončenými konaniami týkajúcimi sa určenia neplatnosti výpovede zo dňa 01.06.2010 sp. zn. 7C/281/2010, určenia neplatnosti uznesenia predstavenstva družstva sp. zn. 20Cb/30/2015 a určenia neplatnosti uznesení členských schôdzí sp. zn. 23Cb/236/2009, ktoré inicioval žalobca. Výkon práce žalobcu pre žalovaného by bol týmito súdnymi konaniami negatívne poznačený a zjavne by neprebíhal tak, ako keby medzi nimi nedošlo k žiadnym konfliktom a sporom; evidentne by v ich pracovnoprávnom vzťahu bola narušená potrebná vzájomná dôvera a mohlo by dochádzať k ďalším konfliktom, zapríčineným nedostatkom dôvery, úcty a lojality.

14. Zároveň odvolací súd bral do úvahy aj postoj samotného žalobcu, ktorý sa počas celého predmetného konania u iného zamestnávateľa nezamestnal, hoci takéto možnosti musel mať, no účelovo ich nevyužil, pričom žalovaný tvrdil, že nedisponuje pracovnými pozíciami vhodnými pre žalobcu s ohľadom na jeho dosiahnuté vzdelanie a získané zručnosti. Žalobca nemal záujem o inú prácu u žalovaného, než o prácu hlavného ekonóma, ktorá bola dňa 04.11.2009 uznesením predstavenstva zrušená; pracovné povinnosti z tejto pozície vykonáva vedúca ekonomického úseku a je vylúčené, aby žalobca po prípadnom návrate na pracovisko naďalej vykonával túto prácu (obdobne Krajský súd v Bratislave sp. zn. 3CoPr/17/2014 a Krajský súd v Trnave sp. zn. 25Co/43/2014). S prihliadnutím na uvedené napadnutý rozsudok vo výroku o ďalšom trvaní pracovného pomeru odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil tak, že od zamestnávateľa nemožno spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával.

15. Na dovolanie žalobcu aj žalovaného rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6Cdo/98/2020 zo dňa 31.01.2023 tak, že uvedený rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V posudzovanej veci dospel súd prvej inštancie k záveru, že pracovný pomer žalobcu u žalovaného naďalej trvá, pričom odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti zmenil a vyslovil, že od žalovaného nemožno spravodlivo požadovať, aby žalobcu naďalej zamestnával, bez pojednávania, na ktorom by zopakoval, príp. doplnil dokazovanie. Dovolací súd konštatoval, že odvolací súd dospel k odlišným skutkovým zisteniam ako súd prvej inštancie, od jeho skutkových zistení sa odchýlil a inak posúdil otázku trvania pracovného pomeru žalobcu u žalovaného, resp. možnosť spravodlivo požadovať od žalovaného, aby žalobcu naďalej zamestnával, pričom k tomu bolo potrebné vykonať, resp. zopakovať dokazovanie. Postup v odvolacom konaní tak podľa názoru dovolacieho súdu nebol v súlade s ustanoveniami § 383, § 384 ods. 1 a § 385 ods. 1 CSP a s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR (5Cdo/131/2009, 7Cdo/110/2018) a Ústavného súdu SR (II. ÚS 400/2009, II. ÚS 506/2013) a nesprávnym procesným postupom bolo žalobcovi znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaný v dovolaní namietal nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k záveru, že výpoveď je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi. Dovolací súd nespochybnil, že o organizačných zmenách a o výbere zamestnanca, ktorý je nadbytočný, rozhoduje zamestnávateľ a súd jeho rozhodnutie nemôže preskúmať; musí však skúmať a posúdiť všetky skutkové okolnosti, ktoré skončeniu pracovného pomeru z dôvodu nadbytočnosti predchádzali. Podstatný je čl. 2 Zákonníka práce, zakotvujúci pozitívny príkaz výkonu práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávnych vzťahov, ktorým je súlad s dobrými mravmi (R 28/2009), pričom platí, že prejav vôle treba vykladať tak, ako to so zreteľom na okolnosti, za ktorých sa urobil, zodpovedá dobrým mravom. Odvolací súd podľa názoru dovolacieho súdu veľmi stručne uviedol, že výpoveď je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi s tým, že konanie žalovaného sledovalo skončenie pracovného pomeru so žalobcom jeho jednostranným právnym úkonom. Ak má byť dôvodom neplatnosti výpovede rozpor s dobrými mravmi, súd v odôvodnení rozsudku mal presne uviesť, v čom tento rozpor spočíva, inak je jeho rozsudok nepreskúmateľný; odvolací súd sa teda mal zaoberať podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal súd prvej inštancie, a tiež sa mal vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Podľa záverov dovolacieho súdu v rozhodnutí odvolacieho súdu nedošlo k vysporiadaniu sa s podstatnými námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní čo do neplatnosti výpovede pre rozpor s dobrými mravmi; rozsudok nie je v závere o neúčinnosti organizačnej zmeny v roku 2012 zrozumiteľný, lebo táto zmena bola prijatá už v roku 2009 a z právoplatných rozhodnutí súdov v konaní o určenie neplatnosti skoršej výpovede okrem iného bola vyjadrená pochybnosť o tom, k akej organizačnej zmene došlo, na čo žalovaný aj poukazoval. Bez toho, aby súd zohľadnil a vysporiadal sa s výsledkami konania o neplatnosť skoršej výpovede, nemožno

považovať jeho rozhodnutie za preskúmateľné a presvedčivé. Prípadnú neplatnosť úkonu pre rozpor s dobrými mravmi je možné posudzovať až po ustálení, že prejav vôle bol urobený slobodne a vážne a jeho obsah je dostatočne určitý, t. j. ak nie je daný iný prednejší dôvod neplatnosti, ktorým by v tomto prípade mohla byť aj organizačná zmena vykazujúca znaky len predstieranej a reálne neuskutočnenej zmeny, ktorá by nemohla byť podkladom platnej výpovede. Absencia vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami je takým nedostatkom rozhodnutia, ktorého intenzita zakladá porušenie práva na spravodlivý súdny proces.

16. Žalobca podal medzičasom na Ústavný súd SR sťažnosť týkajúcu sa porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní sp. zn. 7C/281/2010. O tejto sťažnosti Ústavný súd SR rozhodol nálezom č. k. I.ÚS 77/2018-60 zo dňa 25.06.2018 tak, že základné právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní sp. zn. 7C/281/2010 boli porušené, Okresnému súdu Nitra prikázal konať bez zbytočných prieťahov, žalobcovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 1.000 eur voči Okresnému súdu Nitra a tento súd zároveň zaviazal k náhrade trov konania v sume 488,13 eura na účet jeho vtedajšej právnej zástupkyne JUDr. Adriany Pukaj Kerestešovej v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. Predmetom konania sp. zn. 7C/281/2010 bola žaloba žalobcu o určenie neplatnosti (prvej) výpovede z pracovného pomeru, v ktorom odvolací súd rozsudkom č. k. 9Co/165/2012-259 zo dňa 06.09.2012 rozhodol tak, že medzitýmny rozsudok súdu prvej inštancie v časti určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru potvrdil a vo zvyšnej časti rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom do podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo rozhodnuté. Ústavný súd SR konštatoval, že faktická zložitost' danej veci bola spôsobená potrebou vykonania znaleckého dokazovania, keďže súd pre účely výpočtu ušlej mzdy ustanovil znalca z odboru ekonómie a manažmentu, odvetvia personalistiky, a ustanovená znalkyňa vypracovala až tri znalecké posudky, z toho dva v roku 2016 a jeden v roku 2017. Aj správanie sa sťažovateľa prispelo k prieťahom v súdnom konaní, a to jeho procesné návrhy (návrh na doplnenie podania ako aj opravné prostriedky proti uzneseniam súdov oboch stupňov). Čas, ktorý bol nevyhnutný na rozhodnutie o procesných návrhoch sťažovateľa, ústavný súd nezapočítal do doby zbytočných prieťahov v konaní okresného súdu. Tretím hodnotiacim kritériom bol aj postup okresného súdu, ktorý sa vyznačoval značnou neefektívnosťou. Medzitýmny rozsudok okresného súdu č. k. 7C/281/2010-205 zo dňa 26.04.2012 bol odvolacím súdom v časti zrušený, pričom okresnému súdu boli vytknuté nedostatky zistené vo vykonanom dokazovaní. Ústavný súd po komplexnom posúdení všetkých okolností prípadu z hľadiska predmetu konania, správania sa sťažovateľa a postupu súdu, zohľadňujúc celkovú dĺžku konania a aj to, že dovtedy nebolo vo veci rozhodnuté, dospel k tomu, že došlo k zbytočným prieťahom, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vyššie v druhej vete tohto bodu.

17. Žalobca podal na Ústavný súd SR ďalšiu sťažnosť týkajúcu sa porušenia jeho práv v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní sp. zn. 15Cpr/2/2013 (t. j. v predmetnej veci). O tejto sťažnosti Ústavný súd SR rozhodol nálezom č. k. III.ÚS 471/2021-37 zo dňa 27.01.2022 tak, že postupom Okresného súdu Nitra v konaní sp. zn. 15Cpr/2/2013 bolo porušené základné právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Okresnému súdu Nitra prikázal konať bez zbytočných prieťahov, žalobcovi priznal voči Okresnému súdu Nitra finančné zadosťučinenie v sume 2.500 eur a zároveň voči Okresnému súdu Nitra zaviazal k náhrade trov konania v sume 691,34 eura právnenému zástupcovi JUDr. Ondrejovi Brlášovi; vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel. Ústavný súd konštatoval, že porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu právnej a faktickej zložitosti veci, správania sa účastníka a postup súdu; zároveň sa prihliada aj na význam sporu pre sťažovateľa. V správaní sa sťažovateľa nebolo zistené nič, čo by s ohľadom na celkovú dĺžku konania významne vplývalo na prieťahy v konaní. Vec je zo skutkového a právneho hľadiska zložitejšia na posúdenie, keďže sa nekoná len o neplatnosť výpovede z pracovného pomeru, ale aj o náhradu mzdy. Tomuto konaniu predchádza konanie, v ktorom sa rieši otázka platnosti skoršej výpovede z pracovného pomeru. Okresný súd nariadil viacero pojednávaní, na ktorých sa namiesto zistenia sporných skutočností zdĺhavo a nadbytočne zaoberal otázkou rozhodovania o návrhu na prerušenie konania a túto otázku podľa krajského súdu vyriešil nesprávne, keď v rozsudku zo septembra 2016 konanie sčasti o náhradu mzdy zastavil. Napriek tomu, že tu šlo aj o výpočet jednotlivých mesačných čiastok náhrady mzdy (§ 79 ods.

2 Zákonníka práce), na ktoré nie je vždy nutné ustanovenie znalca, súd nariadil znalecké dokazovanie. Zložitejšie skutkové rozpory súd nebol schopný vyriešiť ani do vydania medzitýmneho rozsudku v júni 2018 a v tomto postupe treba identifikovať jeho nesústredený postup. Medzitýmny rozsudok, ktorým sa rieši základ nároku, má z pohľadu efektívneho vedenia konania význam len vtedy, ak k jeho vydaniu dôjde na začiatku konania, a nie po uplynutí viac ako piatich rokov od podania žaloby. To platí aj preto, že k vydaniu takéhoto rozsudku došlo až potom, ako okresný súd na výšku náhrady mzdy nariadil v r. 2015 znalecké dokazovanie a následne svojím prvým rozsudkom zo septembra 2016 konanie sčasti o náhradu mzdy zastavil. Rozumné nebolo ani to, že napriek znaleckému dokazovaniu po podaní znaleckého posudku žalobu o neplatnosť výpovede, teda v základe nároku, zamietol. K predloženiu prvého odvolania žalobcu odvolaciemu súdu prišlo až v novembri 2017 z dôvodu opravy chýb rozsudku a obdobný prieťah súd zopakoval aj v súvislosti s dovolaniami podanými v júli 2019 a predloženými najvyššiemu súdu až v júni 2020. Okresný súd navyše od r. 2013 nemal vyriešenú otázku litispendencie. Ústavný súd posudzoval aj otázku priority rozhodovania okresného súdu alebo dovolacieho súdu. Absenciou koncentrácie v dôsledku nespojenia dvoch konaní do jedného konania sa okresný súd vystavil zbytočným otázkam vzťahu právoplatných rozhodnutí v týchto veciach. Dopustil sa pochybenia aj v tom, že rozhodol celkom zbytočne len medzitýmny rozsudkom. Pokiaľ sa domáhal odpovede na otázku, či ak je spis predložený najvyššiemu súdu na dovolanie, naďalej dochádza k porušovaniu základných práv sťažovateľa, keďže nie je rozhodnuté o jeho nároku na náhradu mzdy, tak podľa ústavného súdu je žalobca stále v stave právnej neistoty o tom, za aké obdobie a v akej výške mu bude priznaný nárok na náhradu mzdy. Ako sa tento stav právnej neistoty odstráni, je na okresnom súde, ktorý už v r. 2018 mal riešiť otázky vyplývajúce z použitia § 79 ods. 2 Zákonníka práce.

18. Žalobca napokon podal na Ústavný súd SR aj ďalšiu sťažnosť týkajúcu sa porušenia jeho práv týkajúceho sa konania vo veci neplatnosti prvej výpovede z pracovného pomeru v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní sp. zn. 7C/281/2010. O tejto sťažnosti Ústavný súd SR rozhodol nálezom č. k. IV.ÚS 351/2023-40 zo dňa 20.02.2024 tak, že uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 7C/281/2010 bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy SR čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 7C/281/2010-1509 zo dňa 07.03.2023 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konania, sťažovateľovi priznal voči Okresnému súdu Nitra náhradu trov konania v sume 663,57 eura spoločne a nerozdielne jeho právnym zástupkyňami a vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel. Ústavný súd konštatoval, že vo veci žaloby o určenie neplatnosti prvej výpovede z pracovného pomeru rozhodol odvolací súd rozsudkom č. k. 9Co/56/2019-1275 zo dňa 14.11.2019 tak, že výrok týkajúci sa určenia, že od žalovaného nemožno spravodlivo požadovať, aby sťažovateľa naďalej zamestnával, zrušil a konanie v tejto časti zastavil. Napadnutý zamietajúci výrok týkajúci sa náhrady mzdy za obdobie od 01.20.2011 do 31.10.2012 zmenil tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť sťažovateľovi náhradu mzdy vo výške 9.709,18 eura s príslušenstvom a vo zvyšnej časti zamietajúci výrok o náhrade mzdy potvrdil, výroky o trovách konania strán sporu a štátu zmenil tak, že žalovaný má právo proti sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania o náhradu mzdy v rozsahu 72,12 % a štát má právo na náhradu trov znaleckého dokazovania proti sťažovateľovi v rozsahu 86,06 % a proti žalovanému v rozsahu 13,94 %. Dopĺňacím rozsudkom č. k. 9Co/56/2019-1317 zo dňa 28.11.2019 odvolací súd doplnil výrok, ktorým priznal žalovanému proti sťažovateľovi v plnom rozsahu nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k výroku o zastavení konania o určenie, že od žalovaného nemožno požadovať, aby sťažovateľa naďalej zamestnával. Následne okresný súd uznesením vydaným vyššou súdnou úradníčkou zo dňa 19.01.2023 v spojení s opravným uznesením zo dňa 13.02.2023 zaviazal sťažovateľa zaplatiť žalovanému náhradu trov konania a odvolacieho konania v sume 8.826,55 eura na účet jeho právneho zástupcu. Na základe sťažnosti sťažovateľa sudkyňa okresného súdu uznesením zo dňa 07.03.2023 sťažnosť zamietla. Ústavný súd SR toto posledné rozhodnutie posúdil ako arbitrálne a také, v ktorom súd nedal odpoveď na podstatnú a relevantnú námietku sťažovateľa v otázke ním konkrétne namietaných zmien petitu žaloby a od toho sa odvíjajúceho vyčíslenia náhrady mzdy trov právneho zastúpenia. Táto skutočnosť znamená nepreskúmateľnosť a zmätočnosť daného uznesenia, a preto bolo potrebné vysloviť porušenie základných práv sťažovateľa tak, ako je to uvedené vyššie v druhej vete tohto 19. bodu odôvodnenia.

19. Súd prvej inštancie konečným rozsudkom č. k. 15Cpr/2/2013-763 zo dňa 28.11.2022 vzhľadom na príkaz vyslovený nálezom Ústavného súdu SR č. k. III.ÚS 471/2021-37 zo dňa 27.01.2022 rozhodol tak, že: „I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu mzdy vo výške 6745,53 eura spolu s

úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 738,03 eura od 01.04.2013 do zaplata, úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 738,03 eura od 01.05.2013 do zaplata, úrokom z omeškania vo výške 8,50% ročne zo sumy 761,09 eura od 01.06.2013 do zaplata, úrokom z omeškania vo výške 8,50% ročne zo sumy 761,09 eura od 01.07.2013 do zaplata, úrokom z omeškania vo výške 8,50% ročne zo sumy 761,09 eura od 01.08.2013 do zaplata, úrokom z omeškania vo výške 8,50% ročne zo sumy 749,39 eura od 01.09.2013 do zaplata, úrokom z omeškania vo výške 8,50% ročne zo sumy 749,39 eura od 01.10.2013 do zaplata, úrokom z omeškania vo výške 8,50% ročne zo sumy 749,39 eura od 01.11.2013 do zaplata, úrokom z omeškania vo výške 8,25% ročne zo sumy 738,03 eura od 01.12.2013 do zaplata a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. II. Vo zvyšnej časti sa žaloba zamietá. III. Žalobcovi sa proti žalovanému priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania v časti o určenie neplatnosti výpovede v rozsahu 100%, o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. IV. Žalovanému sa proti žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania o náhradu mzdy v rozsahu 87,32 %, o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. V. Znalkyňa A. F. G. má nárok na znalečné proti žalobcovi v rozsahu 93,66 % a proti žalovanému v rozsahu 6,34 %, o výške znalečného rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

20. Proti tomuto rozsudku vo výroku II., III., IV. a V. podal odvolanie žalobca z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d) a h) CSP. Namietal nesprávne právne posúdenie veci, keďže súd odôvodnil rozhodnutie dĺžky poskytovania náhrady mzdy v bode 53. s odkazom na ustanovenie § 79 ods. 2 Zákonníka práce, podľa ktorého ak celkový čas za ktorý by sa mala zamestnancovi poskytnúť náhrada mzdy, presahuje deväť mesiacov patrí zamestnancovi náhrada mzdy za čas deväť mesiacov. Takéto právne posúdenie popiera jeho ústavné právo, ktoré garantuje odmenu za vykonanú prácu. Súd podľa neho rozhodol v rozpore s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.09.2011 sp. zn. Cdo 157/2010, v zmysle ktorého nie je možné prostredníctvom § 79 ods. 1 ZP negovať právny nárok vyplývajúci z § 79 ods. 2 ZP a tým poprieť zásadu spravodlivosti. Zamestnávateľ má zo svojho protiprávneho konania prospech v podobe nevyplatenia náhrady mzdy za obdobie, kedy mu bránil v práci, čím sa zamestnávateľ obohatil o nevyplatenú náhradu mzdy voči zamestnancovi. Súd by mu mal priznať náhradu mzdy odo dňa neplatného skončenia pracovného pomeru až do rozhodnutia súdu o skončení pracovného pomeru, s čím sa stotožnil aj odvolací súd v rozsudku sp. zn. 12CoPr/6/2018 zo dňa 30.04.2019. Podmienka oznámenia zamestnávateľa, že zamestnanec trvá na ďalšom zamestnaní, bola totiž splnená, preto by mu náhrada mzdy mala byť poskytovaná od 19.11.2012 do 30.04.2019. Rozhodnutie o náhrade mzdy za obdobie od oznámenia zamestnanca, že trvá na ďalšom zamestnaní, až do rozhodnutia súdu o skončení pracovného pomeru je adekvátne nahradenie mzdy pre žalobcu a istým spôsobom aj sankciou za neplatné skončenie pracovného pomeru; preto by súd nemal limitovať náhradu mzdy len na deväť mesiacov. Ak by žalovaný skončil pracovný pomer so žalobcom platne, nebol by dôvod na začatie súdneho konania. Navyše by súd mal pri určovaní výšky náhrady mzdy vychádzať zo mzdy, ktorú poberal ako predseda družstva. Počas konania od r. 2013 nebol súdom vynesený výrok, ktorým by rozhodol o neplatnosti Dodatkov č. 6 a 7 a súdy vychádzali vždy iba z predbežného právneho posúdenia. Podľa neho by sa malo vychádzať zo mzdy dohodnutej v Dodatku č. 7, teda zo mzdy, ktorú skutočne poberal na poslednej pracovnej pozícii, vo výške 1.185,02 € pri rešpektovaní § 120 Zákonníka práce a minimálnych mzdových nárokov, ktoré zakotvuje pre konkrétne časové obdobie. Súd sa týmito otázkami vôbec nezaoberal a svoje nesprávne právne závery podrobnejšie nezdôvodnil, čo spôsobuje, že sa nemá možnosť účinne brániť proti rozsudku a rozsudok nie je možné preskúmať. To predstavuje inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle § 365 ods. 1 písm. d) CSP, a zároveň posúdenie veci v otázke dĺžky obdobia, za ktoré bola priznaná náhrada mzdy, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Súd sa tiež nevysporiadal s otázkou náhrady za dovolenku nevyčerpanú počas prebiehajúceho konania a v tomto smere poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 25.06.2020 v spojených veciach C-762/18 a C-37/19, ktorým Súdny dvor (prvá komora) rozhodol, že Článok 7 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej judikatúre, podľa ktorej pracovník, ktorý dostal protiprávnu výpoveď a následne opätovne nastúpil do zamestnania v súlade s vnútroštátnym právom v nadväznosti na zrušenie jeho výpovede súdnym rozhodnutím, nemá nárok na platenú dovolenku za kalendárny rok za obdobie odo dňa prepustenia do dňa jeho opätovného nastúpenia do zamestnania z dôvodu, že počas tohto obdobia pre zamestnávateľa

skutočne nepracoval, a zároveň že Článok 7 ods. 2 smernice 2003/88 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej judikatúre, podľa ktorej v prípade skončenia pracovného pomeru, ku ktorému došlo po tom, ako pracovník dostal protiprávnu výpoveď a následne opätovne nastúpil do zamestnania v súlade s vnútroštátnym právom, v nadväznosti na zrušenie jeho výpovede súdnym rozhodnutím, nemá tento pracovník nárok na peňažnú náhradu za nevyčerpanú platenú dovolenku za kalendárny rok za obdobie odo dňa protiprávneho prepustenia do dňa jeho opätovného nastúpenia do zamestnania. Žalobca poukázal aj na ustanovenie § 101 Zákonníka práce týkajúce sa nároku zamestnanca na dovolenku. Pri určení výšky náhrady za dovolenku nahromadenú počas konania o neplatnom skončení pracovného pomeru treba vychádzať z priemerného hodinového zárobku vo výške 8,17 €, a náhrada za dovolenku tak predstavuje: za rok 2013 vo výške 1.634,- €, za rok 2014 vo výške 1.634,- €, za rok 2015 vo výške 1.634,- €, za rok 2016 vo výške 1.634,- €, za rok 2017 vo výške 1.634,- €, za rok 2018 vo výške 1.634,- € a do 30.04.2019 vo výške 522,88 €. Týmito argumentmi sa súd prvej inštancie nezaoberal a nezdôvodnil, prečo ich nepovažoval za relevantné, ani to, prečo o nich nerozhodol. Neuviedol tiež žiadne konkrétne posúdenie jeho argumentácie a ani to, ktoré z tvrdení nepovažuje vo veci za rozhodujúce. Rozsudok je tak nepreskúmateľný, čo predstavuje porušenie jeho práva na spravodlivý proces. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 388 CSP zmenil, žalobe v plnom rozsahu vyhovel, žalovaného zaviazal k náhrade trov celého konania a aj na náhradu znalečného v plnom rozsahu, prípadne aby odvolací súd tento rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie.

21. Proti konečnému rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie aj žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), f), h) CSP, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Čo sa týka dôvodu, že neboli splnené procesné podmienky pre prekážku rozsúdenej veci / prekážku začatého konania, tak medzi stranami sporu existoval len jeden pracovný pomer založený pracovnou zmluvou a ukončený bol právoplatným rozhodnutím súdu. Je právne nemožné, aby jeden pracovný pomer na základe tej istej pracovnej zmluvy bol ukončený dvomi právoplatnými rozsudkami súdov; každý rozsudok nadobudol právoplatnosť v inom čase a bez toho, aby došlo ku skončeniu a následnému obnoveniu pracovného pomeru medzi nadobudnutím právoplatnosti týchto rozsudkov. V tomto prípade došlo k skončeniu jedného pracovného pomeru dvomi rôznymi rozsudkami v dvoch rôznych konaniach s dvomi rôznymi dôsledkami. Žalovaný nesúhlasil s odôvodnením v bode 66., kde súd konštatoval, že nejde o prekážku litispendencie, lebo predmetom konania je „celkom iná výpoveď“ a vec má iný skutkový a právny základ. Právnym základom výpovede je existencia platnej pracovnej zmluvy a trvajúci pracovný pomer medzi stranami a ten je v oboch prípadoch rovnaký. Skutkovým základom je v tomto konaní podľa žaloby a názoru okresného súdu druhá výpoveď. Pojem „skutkový základ“ nemožno zužovať len na „celkom inú výpoveď“ v kontexte pracovného vzťahu, ktorého začiatok a koniec je rigidne upravený v zákone. Akákoľvek ďalšia výpoveď by nemohla skončiť už skončený pracovný pomer ani zakladať ďalšie nároky žalobcu, súd mal konanie prerušiť do skončenia skoršieho konania, resp. konanie po právoplatnosti rozsudku v skoršom konaní zastaviť. V skoršom konaní malo byť rozhodnuté o skoršej výpovedi spolu so všetkými odvodenými nárokmi žalobcu, pričom v tomto konaní mohlo prísť už len ku konštatácii skončenia pracovného pomeru, a teda k nemožnosti posudzovania platnosti neskoršej výpovede. V skoršom konaní bola otázka platnosti výpovede právoplatne vyriešená. Následne mal súd rozhodnúť o povinnosti zamestnanca ďalej zamestnávať ako o odvodenom nároku žalobcu, ktorý si aj uplatnil. Súd v skoršom konaní mohol konštatovať zastavenie konania ohľadne povinnosti ďalej zamestnávať iba z dôvodu právoplatného rozhodnutia v tomto konaní, a teda súd svojím nesprávnym procesným postupom spôsobil neprijateľné rozhodnutie. Rozhodnutie súdu musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08). Prekážka res iudicata s určitosťou nastala (je právoplatne rozhodnuté o platnosti výpovede a o povinnosti ďalej zamestnávať i náhrade mzdy z neplatného skončenia pomeru) a ďalšími rozhodnutiami vo veci súd neprijateľne zasahuje do práv a povinností oboch strán sporu. Ústavný súd v konaní III.ÚS 471/2021 rozhodol o porušení práv sťažovateľa a zároveň prikázal konať OS Nitra v konaní 15Cpr/2/2013, pričom v bode 11. upozornil na otázku litispendencie a následne v bode 13. nálezu uviedol, že „absenciou koncentrácie v dôsledku nespojenia týchto dvoch vecí do jedného konania sa okresný súd vystavil zbytočným otázkam vzťahu právoplatných rozhodnutí v týchto veciach. Rovnakého pochybenia sa okresný súd dopustil, keď v r. 2018 rozhodol

celkom zbytočne len medzitýmny rozsudkom. ...to je spôsobené tým, že rozsudok okresného súdu z júna 2018 po jeho zmene rozsudkom krajského súdu z apríla 2019 vlastne ani medzitýmny rozsudkom nie je...“. Z Nálezu ÚS je zrejmé, že bolo potrebné vyriešiť otázku litispendencie, resp. t. č. prekážku res iudicata v tomto konaní, čo však súd nevyhodnotil v zmysle odôvodnenia nálezu ÚS. V tomto konaní ide o prekážku res iudicata, čo žalovaný v ďalšom texte odvolania podrobne teoreticky odôvodnil, s poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo 120/2009 z 13.10.2009. Stále sa vedie konanie na NS SR, pričom v dovolaní žalovaný namietal nesprávny procesný postup súdu, ale zatiaľ o ňom rozhodnuté nebolo. Napriek záverom odvolacieho súdu v tomto konaní bolo potrebné sa vysporiadať s hodnotením a vyjadrením ústavného súdu najmä v bode 11 až 14 nálezu, pričom ohľadne použitia § 159 CSP možno konštatovať, že sa viedli dve konania s totožnými stranami sporu a s totožným predmetom sporu, lebo v oboch prípadoch šlo o náhradu mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru. V konaní 7C/281/2010 si žalobca uplatnil nárok na náhradu mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru spolu v sume 133.886,03 eura s príslušenstvom za obdobie od 01.10.2010 do 30.09.2018, pričom OS NR mu priznal náhradu mzdy vo výške 8.959,62 eura za 12 mesiacov a KS NR mu priznal ešte i náhradu mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru za 13 mesiacov, t.j. spolu za 25 mesiacov a vo zvyšku nároku na náhradu mzdy za dobu od 01.12.2012 do 30.09.2018 žalobu zamietol. V bode 36. rozsudku KS NR 9Co/56/2019 odvolací súd pri krátení mzdy zohľadnil skutočnosť, že aj v súvislosti s neplatnou výpoveďou zo dňa 30. 10. 2012, o neplatnosti ktorej bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 15Cpr/2/2013-514 zo dňa 01.06.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 12CoPr/6/2018-568 zo dňa 30.04.2019, právoplatným dňa 30.05.2019, si žalobca v konaní sp. zn. 15Cpr/2/2013 uplatňuje nárok na náhradu mzdy vo výške 56.732,48 eura s úrokom z omeškania od špecifikovaných súm od 01.04.2013 do zaplatenia. Keďže o nárokoch na náhradu mzdy v súvislosti s neplatným skončením pracovného pomeru výpoveďou zo dňa 30.10.2012 bude rozhodované v konaní sp. zn. 15Csp/2/2013, v predmetnom konaní sa súd už nemohol zaoberať nárokom na náhradu mzdy po druhej výpovedi zo dňa 30.10.2012, a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie o nepriznaní náhrady mzdy za obdobie od 01.11.2012 z tohto dôvodu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Je zrejmé, že nárok na náhradu mzdy uplatnený v konaní 7C/281/2010 súd riadne posúdil, a za obdobie, za ktoré si uplatňuje žalobca nárok v tomto konaní, nárok nepriznal. Jedným z dôvodov nepriznania nároku na náhradu mzdy od 01.01.2013 do 30.09.2018 je konanie 15Cpr/2/2013 a nároky z neho plynúce, čo však nezakladá právo a zároveň povinnosť súdu konať v tomto konaní a priznať náhradu mzdy. Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 13.10.2009 sp. zn. 5Cdo 120/2009 v poslednej vete uviedol, že prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne, resp. inak. Nárok v časti uloženia povinnosti uhradiť náhradu mzdy je právoplatný, preto nemožno pokračovať v konaní a je potrebné konanie podľa § 230 CSP zastaviť, aj keď by bol skutok po právnej stránke v prvom konaní posúdený nesprávne, neúplne, resp. inak. Dnes už nemožno riešiť otázku litispendencie a vzhľadom na právoplatnosť rozhodnutí v skoršom konaní je možné riešiť len otázku res iudicata podľa § 230 CSP, ako to urobil OS Nitra v konaní 7C/281/2010 v rozsudku zo dňa 19.11.2019 v zmysle § 161 ods. 1, 2 a § 230 CSP s tým, že rozsudkom č. k. 15Cpr/2/2013-514 zo dňa 01.06.2018 v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu č. k. 12CoPr/6/2018-568 zo dňa 30.04.2019 bolo právoplatne rozhodnuté aj o určení, že od žalovaného nemožno spravodlivo požadovať, aby žalobcu naďalej zamestnával. Pre pracovný pomer žalobcu u žalovaného platí, že skončil právoplatnosťou rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 12CoPr/6/2018-568 zo dňa 30.04.2019. V konaní 15Cpr/2/2013 si žalobca uplatňuje nárok na náhradu mzdy za február 2013 až apríl 2019, a tento nárok sa kryje s nárokom v prvom konaní, pričom jeho nárok si uplatňoval na základe rovnakého základu, a to zo mzdy podľa dodatku 6 a 7 pracovnej zmluvy. Z odôvodnenia rozsudku OS a KS NR v prvom konaní je zrejmé, že uplatnený nárok na náhradu mzdy súd riadne posúdili, čo konštatoval i NS SR v časti 11.2.1, 11.3 uznesenia sp. zn. 9Cdo/194/2020.

22. Žalovaný ďalej v odvolaní uviedol, že v oboch konaniach došlo k takej procesnej činnosti súdov, ktorej výsledkom bolo paralelné konanie spôsobujúce právne následky v inom súdnom spore, a teda rozsudkom v súdnom konaní nedochádza k vyriešeniu nastolených právnych otázok ale ich k roztriešteniu medzi viaceré konania a s nimi spojené rozsudky, ktoré však vo výsledku spôsobujú len zmätočnosť, neurčitosť, sú iracionálne a neprijateľné. Konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a k tomuto odvolaciemu dôvodu žalovaný uviedol, že napriek existencii nálezu Ústavného súdu III.ÚS 471/2021 sa súd s jeho závermi nevysporiadal. Na základe toho žalobca navrhol konanie zastaviť pre prekážku rozhodnutej veci z vyššie uvedených dôvodov. Právny názor Ústavného súdu o hrubo nesústredenej činnosti okresného súdu a absencii koncentrácie v dôsledku nespojenia týchto dvoch konaní je zrejmy a taký vážny, že meritórne rozhodnutie súdu

zaväzujúce žalobcu na náhradu mzdy bude predmetom ďalšieho konania na Ústavnom súde SR. K odvolaciemu dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, žalovaný uviedol, že rozsudok trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ. Akákoľvek ďalšia výpoveď by nemohla skončiť už skončený pracovný pomer ani zakladať ďalšie nároky žalobcu a súd mal konanie prerušiť do skončenia skoršieho konania, resp. konanie po právoplatnosti rozsudku v skoršom konaní zastaviť. K odvolaciemu dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, žalovaný uviedol, že súd neaplikoval § 230 CSP, hoci ho aplikovať mal. Odôvodnenie rozsudku okresného súdu v bodoch 67 až 101 je podrobné, jednoznačné a vysvetľujúce. Len z dôvodu existencie nálezu Ústavného súdu v tomto konaní bolo napriek obsiahlosti odôvodnenia potrebné vysporiadať sa i s ďalšími otázkami nastolenými ÚS. Nemusí sa súhlasiť s odôvodnením „litispendencie“ v rozsudku, ale preto predsa existuje dvojinštančnosť konania. Zo všetkých hore uvedených dôvodov žalovaný navrhol návrh (správne žalobu, pozn. odvolacieho súdu) zamietnuť, resp. konanie zastaviť a priznať mu nárok na náhradu trov konania.

23. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a po prejednaní veci oba napadnuté rozsudky súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s cieľom vydania komplexného rozhodnutia v konaní a odstránenia všetkých vytknutých väd konania. Odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní postupoval podľa § 470 ods. 1, 2 prvej vety CSP, podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, a právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, a ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

24. Rozhodujúc o odvolaní žalobcu a žalovaného v súčasnom odvolacom konaní, ktorí opätovne navrhovali napadnuté rozsudky aj zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, odvolací súd ich odvolaniam vyhovel. Mal pritom na zreteli ustanovenie § 390 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak a) rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a b) odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie. V tomto prípade odvolací súd dospel k tomu, že pri prvom, t. j. medzitímnom rozsudku je daný dôvod na opätovné zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie najmä v nadväznosti na dôvody uvádzané Ústavným súdom Slovenskej republiky v náleze č. k. III.ÚS 570/2023-30 zo dňa 21.12.2023. Podľa záverov ústavného súdu vo vzťahu k namietanému porušeniu ústavných práv sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v súvislosti s aplikáciou § 390 CSP v uznesení krajského súdu je potrebné pripomenúť, že cieľom § 390 CSP je zrýchlenie a zefektívnenie súdneho konania. Ak by krajský súd ignoroval alebo bez odôvodnenia nerešpektoval § 390 CSP, predstavoval by jeho postup ústavne neakceptovateľný zásah do základného práva na súdnu ochranu, pretože koliduje s jeho obsahom v záruke postupu podľa zákona (I.ÚS 451/2022, III.ÚS 379/2017). Opomenutie príkazu, aby krajský súd sám vo veci rozhodol, a to bez akéhokoľvek odôvodnenia tohto opomenutia, by bolo excesom, ktorý zakladá porušenie ústavných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III.ÚS 5/2018). Tieto závery však neposkytujú odpoveď na otázku, či zákaz druhýkrát zrušiť rozsudok okresnému súdu a vec mu vrátiť má absolútnu povahu a či z pravidla podľa § 390 CSP je možné ústavne konformným spôsobom odvodiť výnimku. Pokiaľ krajský súd dostatočným spôsobom odôvodní, prečo aj druhýkrát zrušil rozsudok okresného súdu, takýto postup môže byť ústavne súladný, a to najmä za podmienky, že uvedie konkrétne skutočnosti, pre ktoré sa domnieva, že s ohľadom na cieľ § 390 CSP je pre spravodlivé rozhodnutie účelnejšie vrátiť vec okresnému súdu; vrátenie veci okresnému súdu musí byť posledná možnosť po tom, čo krajský súd zváži, že jeho rozhodnutie by bolo v danej veci horším riešením. Rozhodnutie okresného súdu musí vykazovať závažné nedostatky a je to tak najmä v prípade, keď je zjavné, že sa okresný súd v rozpore s § 391 ods. 2 CSP nijako nevysporiadal so skorším rozhodnutím krajského súdu a vo svojej podstate opakuje rovnaké odôvodnenie a závery alebo inak úplne ignoruje svoje právomoci súdu prvej inštancie tak, ako vyplývajú z ustanovení zákona.

25. Pokiaľ by podľa záverov Ústavného súdu SR v uvedenom náleze nebolo možné odchyliť sa od § 390 CSP, okresné sudy by mali bezbrehý priestor na neplnenie svojich právomocí s následkom ich faktického prenosu na odvolacie sudy, no predovšetkým s rizikom porušenia iných ústavných práv strán civilného sporu; môže ísť o prípad, že okresný súd aj napriek jasnému príkazu krajského súdu svoje druhé rozhodnutie odôvodní obdobne nedbalo. Krajský súd pritom zdôvodní, prečo zrušenie rozsudku a vrátenie veci okresnému súdu je lepším riešením s ohľadom na spravodlivé vyriešenie sporu, a má poukázať na konkrétne nedostatky odôvodnenia rozsudku okresného súdu, ak toto len rekapituluje závery vykonaných dôkazov bez akejkoľvek snahy o vyhodnotenie ich rozporov, pričom sa zjavne nevysporiada s medzi stranami spornými skutkovými tvrdeniami a právnym posúdením.

26. Odvolací súd v súčasnom odvolacom konaní bol viazaný dôvodmi odvolania strán sporu, podaného proti medzitýmnemu rozsudku súdu prvej inštancie, ktorí namietali, že im súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a že nevykonali navrhnuté dôkazy. Už vo svojom predchádzajúcom zrušujúcom uznesení odvolací súd poukázal na to, že obsahom práva na spravodlivý súdny proces je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že sudy na základe navrhnutých dôkazov zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa strane znemožní realizácia jej procesných práv, priznaných mu v civilnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Ide teda o taký postup súdu, ktorý znemožňuje strane sporu realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov priznaných mu Civilným sporovým poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov, a to aj z hľadiska práv na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonali, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonali ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

27. Odôvodnenie rozsudku súdu musí obsahovať uvedené zákonné náležitosti, t. j. musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyrovnávať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s odkazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s odkazom na prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým preukázať jeho správnosť. Ak rozsudok takéto odôvodnenie neobsahuje, potom je nezrozumiteľný a nepreskúmateľný, v dôsledku čoho dochádza k porušeniu procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v civilnom sporovom konaní. Nepreskúmateľnosť či arbitrárnosť súdneho rozhodnutia bráni jeho vecnému preskúmaniu a konvalidácia tohto nedostatku súdom vyššieho stupňa neprichádza z logických a systematických dôvodov do úvahy, najmä pri zachovaní zásady dvojinstančnosti konania. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia patrí medzi vady konania v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP, keď súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva (konkrétne právo účinne sa brániť proti rozhodnutiu súdu) v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

28. Podľa obsahu spisu sa žalobca žalobou podanou dňa 06.02.2013 domáhal, aby súd určil, že výpoveď daná žalobcovi žalovaným dňa 30.10.2012 je neplatná, že pracovný pomer trvá naďalej, a aby súd žalovaného zaviazal zaplatiť mu náhradu mzdy vo výške 56.732,40 eura. Svoju žalobu žalobca odôvodňoval tým, že dňa 30.10.2012 s ním žalovaný ukončil pracovný pomer výpoveďou z dôvodu, že predstavenstvo dňa 20.10.2012 rozhodlo o opätovnom zrušení funkcie hlavného ekonóma za účelom zabezpečenia efektívnosti práce. Dňa 19.11.2012 žalobca písomne oznámil žalovanému, že predmetnú výpoveď považuje za neplatnú a trvá na tom, aby ho naďalej zamestnával a prideloval mu prácu v súlade s pracovnou zmluvou. Súd prvej inštancie o jeho žalobe rozhodol rozsudkom č. k. 15Cpr/2/2013-358 zo dňa 13.09.2016 tak, že zamietol žalobu žalobcu a konanie o náhradu mzdy za mesiace február

2013 až september 2014 vrátane úrokov z omeškania zastavil. Zároveň rozhodol, že žalovanému sa výnimočne nepriznáva náhrada trov konania s odkazom na ustanovenie § 262 ods. 1 a 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) z dôvodu, že k zamietnutiu žaloby došlo nie zo skutkových, ale z formálnych dôvodov, preto by sa priznanie náhrady trov konania žalovanému javilo ako neprimeraná tvrdosť. V odôvodnení súd uviedol, že žalobca žalobou, pôvodne podanou na súde dňa 06.02.2013 žiadal určiť, že je neplatná výpoveď daná žalovaným žalobcovi dňa 30.10.2012, že pracovný pomer žalobcu u žalovaného naďalej trvá a žalovaný je povinný zaplatiť mu náhradu trov konania. Následne podaním zo dňa 06.07.2016 žiadal určiť, že žalovaný je povinný zaplatiť mu náhradu mzdy vo výške 56.732,40 eura spolu s úrokmi z omeškania. Žalovaný v reakcii na žalobu a jej zmenu navrhol žalobu zamietnuť. Po vykonanom dokazovaní súd konštatoval, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 02.10.1995 pracovnú zmluvu, podľa ktorej žalobca mal vykonávať druh práce „hlavný ekonóm“ na dobu neurčitú s miestom výkonu práce v obvode poľnohospodárskeho družstva. Dodatkom zo dňa 03.10.2005 bolo zmenené miesto výkonu práce A. E. Nitre. Dohodou o zmene pracovnej zmluvy č. 6 zo dňa 06.12.2006 bol zmenený obsah pôvodnej pracovnej zmluvy s účinnosťou od 01.12.2006 tak, že ako druh práce bol stanovený: „predseda PD - riadenie a organizácia a koordinácia najzložitejších systémov so zodpovednosťou za neodstrániteľné hmotné a morálne škody zo značnými nárokmi na schopnosť riešiť zložité a konfliktné situácie spojené spravidla zo všeobecným ohrozením a najširšej skupiny osôb“. Dňa 24.11.2006 bol žalobca členskou schôdzou žalovaného zvolený do funkcie člena štatutárneho orgánu a zároveň sa stal predsedom družstva. Funkciu predsedu družstva žalobca vykonával do 13.10.2009 a v dobe od 14.10.2009 do 31.05.2010 bol práceneschopný. Dňa 04.11.2009, t. j. v čase jeho práceneschopnosti, predstavenstvo schválilo uvedenú organizačnú zmenu o zrušení funkcie hlavného ekonóma a jej nahradení funkciou vedúceho ekonomického úseku. Dňa 01.06.2010 žalovaný predložil žalobcovi dohodu o zmene pracovnej zmluvy s ponukou nového druhu práce - ekonóma závodu živočíšnej výroby s miestom výkonu práce H., no žalobca so zmenou pracovnej zmluvy nesúhlasil. Žalovaný listom zo dňa 30.10.2012, doručeným žalovanému toho istého dňa, označeným ako výpoveď z pracovného pomeru podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce písomne ukončil pracovný pomer so žalobcom. Žalobca listom zo dňa 19.11.2012 písomne žalovanému oznámil, že výpoveď zo dňa 30.10.2012 považuje za neplatnú a trvá na tom, aby ho ďalej zamestnával a pridieľoval mu prácu v súlade s pracovnou zmluvou.

29. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho prvého rozsudku tiež konštatoval, že pod sp. zn. 7C/281/2010 sa viedlo aj ďalšie konanie na základe žaloby žalobcu o určenie neplatnosti výpovede a o náhradu mzdy, o ktorej súd rozhodol dňa 26.04.2012 pod č. k. 7C/281/2010-205 tak, že určil, že prvá výpoveď z pracovného pomeru daná žalovaným žalobcovi k 01.06.2010 je neplatná, pričom súčasne určil, že od žalovaného nemožno spravodlivo požadovať, aby žalobcu naďalej zamestnával, a vyslovil, že o nároku žalobcu na náhradu mzdy a o trovách konania rozhodne v konečnom rozhodnutí. Krajský súd v Nitre v odvolacom konaní rozsudkom č. k. 9Co/165/2012-259 zo dňa 06.09.2012, právoplatným dňa 18.09.2012, rozsudok súdu prvej inštancie v časti určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru zo dňa 01.06.2010 potvrdil a v ostatnej napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd Nitra v časti určenia, že nemožno od žalovaného spravodlivo požadovať, aby žalobcu naďalej zamestnával, zatiaľ nerozhodol. Zároveň Okresný súd Nitra v inom konaní rozsudkom č. k. 20Cb/30/2015-104 zo dňa 10.07.2016 žalobu o určenie neplatnosti uznesenia predstavenstva družstva zamietol, ale toto rozhodnutie v tom čase ešte nebolo právoplatné z dôvodu podania odvolania. Podľa výpovede z pracovného pomeru zo dňa 30.10.2012 trojmesačná výpovedná doba začala plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po doručení výpovede, čo znamená, že výpovedná lehota uplynula dňa 31.01.2013 a žaloba o neplatnosť skončenia pracovného pomeru bola na súde podaná v zákonnej dvojmesačnej lehote. To, že žalobca ako zamestnanec zamestnávateľovi oznámil, že na ďalšom zamestnávaní trvá, mal súd za preukázané listom žalobcu datovaným dňa 19.11.2012 a doručeným toho istého dňa - 19.11.2012. Následne súd konštatoval, že náhrada mzdy patrí zamestnancovi len vtedy, ak chce a môže pracovať, a to len v prípade, že súd vysloví neplatnosť skončenia pracovného pomeru. Ak zamestnanec oznámil zamestnávateľovi, že trvá na ďalšom zamestnávaní, pracovný pomer sa nekončí, až kým súd nerozhodne, že nemožno od zamestnávateľa spravodlivo považovať, aby ho naďalej zamestnával. Zamestnanec má nárok na náhradu mzdy odo dňa oznámenia, že trvá na ďalšom zamestnávaní, až do času, kedy mu zamestnávateľ umožní pokračovať v práci, alebo do rozhodnutia súdu o skončení pracovného pomeru. Ak celkový čas, za ktorý by sa mala zamestnancovi poskytnúť náhrada mzdy, presahuje 12 mesiacov, môže súd na žiadosť zamestnávateľa jeho povinnosť nahradiť mzdu za čas presahujúci 12 mesiacov primerane znížiť, prípadne náhradu mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov

vôbec nepriznať. Zamestnávateľ bol pritom zamestnancovi povinný ponúknuť akékoľvek voľné pracovné miesto, vrátane nižších kategórií pracovných miest, a muselo ísť o prácu, ktorú je zamestnanec spôsobilý vykonávať.

30. Uvedenú žalobu súd prvej inštancie vtedy zamietol, aj keď sa podľa jeho záverov javilo účelné konanie prerušiť; žalobca však na podanej žalobe trval a žiadal vo veci rozhodnúť. Súd žalobu zamietol z formálno-právnych dôvodov s tým, že dovtedy nebolo právoplatne skončené konanie sp. zn. 20Cb/30/2015 vo veci žaloby žalobcu o určenie, že uznesenie žalovaného zo dňa 20.10.2012 je neplatné. Hlavný dôvod zamietnutia žaloby v tomto konaní bolo to, že nie je právoplatne skončená vec sp. zn. 7C/281/2010, v ktorej žalobca žiadal určiť neplatnosť výpovede z pracovného pomeru a v ktorej bolo rozhodnuté, že od žalovaného nemožno spravodlivo požadovať, aby žalobcu naďalej zamestnával. Konanie sp. zn. 7C/281/2010 sa začalo dňa 29.11.2010 a v ňom si žalobca uplatnil aj nárok na náhradu mzdy. Konanie sp. zn. 15Cpr/2/2013 sa začalo dňa 06.02.2013, teda neskôr, a to bol dôvod, prečo súd takto rozhodol. V odôvodnení rozsudku súd poukázal na ustanovenie § 159 CSP, podľa ktorého začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie, ak na súde prebieha o tom istom spore súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr. Súd mal za preukázané, že konanie sp. zn. 7C/281/2010 sa začalo dňa 29.11.2010 a v tomto konaní si žalobca uplatnil nárok na náhradu mzdy. Konanie sp. zn. 15Cpr/2/2013 sa začalo dňa 06.02.2013, t. j. neskôr, to bol dôvod prečo súd rozhodol daným spôsobom.

31. Odvolací súd v rámci odvolacieho konania sp. zn. 12CoPr/6/2017 dospel k záveru o nepreskúmateľnosti uvedeného prvého rozsudku súdu prvej inštancie a o jeho vecnej nesprávnosti, takže posúdil odvolanie žalobcu ako opodstatnené. Odôvodňujúca časť rozsudku bola evidentne zmätočná a rozporná, nebolo z neho jasné posúdenie podstatných skutkových tvrdení a ani toho, ktoré skutočnosti súd prvej inštancie považoval za preukázané a ktoré nie a akými myšlienkovými pochodmi sa riadil v nadväznosti na zistený skutkový stav a hmotnoprávne ustanovenia Zákonníka práce. Absentovalo aj vysvetlenie, prečo po vyhlásení výroku o zamietnutí (celej) žaloby súd rozhodol o zastavení časti konania a prečo relevantne nevysvetlil dôvod zamietnutia žaloby. V súvislosti s výrokom o zastavení konania súd uviedol len to, že konanie sp. zn. 7C/281/2010 bolo začaté skôr, a preto konanie v časti zastavil. Súd síce poukázal na ustanovenia Zákonníka práce, týkajúce sa výpovede zamestnávateľa zamestnancovi, ale podľa nich vôbec nerozhodol, keďže žalobu zamietol len z neznámych formálnych dôvodov. Zároveň uviedol, že prerušenie konania sa javilo účelné, ale sám odvolací súd v uznesení č. k. 8CoPr/2/2014-122 zo dňa 30.05.2014 rozhodujúc o návrhu žalovaného na prerušenie konania uviedol, že nie je dôvod na prerušenie konania; z toho vyplynulo, že súd žalobu zamietol preto, lebo nedošlo k prerušeniu konania a žalobca na podanej žalobe trval, čím došlo k vzniku formálnych dôvodov na zamietnutie žaloby. Takéto odôvodnenie nemalo oporu v zákonných ustanoveniach upravujúcich civilné konanie a ani v hmotnoprávnych ustanoveniach Zákonníka práce na vec sa vzťahujúcich. Súd prvej inštancie v skutočnosti postupoval v rozpore s názorom odvolacieho súdu, uvedenom v uznesení č. k. 8CoPr/2/2014-122 zo dňa 30.05.2014 o tom, že ide o spory s dvomi skutkovo samostatnými vecami. Správny postup vo veci mohol byť taký, že za situácie, že sú dané zákonné dôvody na zastavenie časti konania, súd musí najskôr rozhodnúť o tomto zastavení a až ďalším výrokom môže rozhodnúť o zamietnutí zvyšku žaloby. Výroky napadnutého rozsudku odvolací súd teda zhodnotil ako zmätočné a vzájomne si odporujúce, a to bez relevantného zdôvodnenia takéhoto postupu v časti odôvodnenia rozsudku. Rozsudok súdu prvej inštancie obsahoval také závažné chyby, pre ktoré odvolací podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) a § 391 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní bolo súdu prvej inštancie uložené vykonať navrhnuté dokazovanie, následne vo veci opätovne rozhodnúť a rozhodnutie presvedčivo odôvodniť v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP.

32. Ako je uvedené vyššie súd prvej inštancie napadnutým v poradí druhým, teraz už „medzityýmny“ rozsudkom č. k. 15Cpr/2/2013-514 zo dňa 01.06.2018 určil, že výpoveď z pracovného pomeru zo dňa 30.10.2012 daná žalobcovi žalovaným je neplatná a že pracovný pomer žalobcu u žalovaného naďalej trvá. O náhrade mzdy a náhrade trov konania si súd vymienil rozhodnúť v konečnom rozhodnutí. Opätovne poukázal na to, že v konaní sp. zn. 7C/281/2010 o určenie neplatnosti predchádzajúcej výpovede danej žalobcovi dňa 01.06.2010 a o náhrady mzdy súd rozhodol tiež medzityýmny rozsudkom (č. k. 7C/281/2010-205 zo dňa 26.04.2012) a jednak určil neplatnosť tejto výpovede zo dňa 01.06.2010 a tiež vyslovil, že nemožno od žalovaného spravodlivo požadovať, aby žalobcu naďalej zamestnával, pričom o nároku na náhradu mzdy a o trovách konania rozhodne v konečnom rozhodnutí. Odvolací súd

v odvolacom konaní rozsudkom č. k. 9Co/165/2012-259 zo dňa 06.09.2012 medzitýmny rozsudok v časti určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru potvrdil a v ostatnej časti ho zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Pri opätovnom rozhodovaní po zrušení veci v konaní sp. zn. 15Cpr/2/2013 súd vychádzal zo zistenia, že žalovaný dal žalobcovi výpoveď z pracovného pomeru zo dňa 30.10.2012 podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce z dôvodu, že sa zamestnanec stal nadbytočný vzhľadom na písomné rozhodnutie zamestnávateľa s tým, že predstavenstvo dňa 29.10.2012 znovu rozhodlo o zrušení funkciu hlavného ekonóma a táto funkcia bola nahradená funkciou vedúci ekonomického úseku. Súd mal však za preukázané, že funkcia hlavného ekonóma bola zrušená už dňa 04.11.2009, kedy predstavenstvo žalovaného schválilo organizačnú zmenu, ktorou došlo k zrušeniu funkcie hlavného ekonóma a jej nahradeniu funkciou vedúceho ekonomického úseku, no dňa 29.10.2012 bola predstavenstvom žalovaného táto funkcia hlavného ekonóma opätovne zrušená. Súd dospel k záveru o tom, že žalovaný konal v rozpore s dobrými mravmi, lebo funkcia hlavného ekonóma bola zrušená už dňa 04.11.2009, preto nemohol dať žalobcovi výpoveď z pracovného pomeru zo dňa 30.10.2012, keďže čo už raz bolo zrušené (04.11.2009), nemôže byť zrušené znovu (30.10.2012). Od 04.11.2009 do 30.10.2012 uplynuli skoro 3 roky a po uplynutí týchto troch rokov bol zo strany žalovaného uplatnený tento výpovedný dôvod. Išlo o konanie v rozpore s dobrými mravmi, kedy žalovaný konal z dôvodu, že v spore sp. zn. 7C/281/2010 nebol úspešný. Súd svojím v poradí druhým rozsudkom určil, že je neplatná výpoveď z pracovného pomeru zo dňa 01.06.2010 daná žalobcovi, pričom rozpor s dobrými mravmi predpokladá, že motívy výpovede nie sú v súlade so základnými zásadami právneho poriadku. Postup spočívajúci vo vydaní medzitýmneho rozsudku súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 214 ods. 1, 2, 3 CSP, keď medzitýmny rozsudok predstavuje rozsudok o základe alebo dôvode uplatneného nároku. Dňa 25.05.2018 žalobca podal návrh na vyhlásenie medzitýmneho rozsudku a dňa 01.07.2018 žiadal rozhodnúť rozsudkom o celej veci. Vydanie medzitýmneho rozsudku sa súdu javilo byť účelné, lebo najskôr sa ustáli otázka opodstatnenosti uplatneného nároku a následne rozhodne o všetkých ostatných nárokoch a o trovách konania.

33. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vydaný v tomto konaní ako v poradí druhý, teraz už „medzitýmny“ rozsudok odvolací súd riešil v pôvodnom odvolacom konaní sp. zn. 12CoPr/6/2018 rozhodnutím o jeho potvrdení v zmysle § 387 ods. 1 CSP, a to vzhľadom na vyššie citované ustanovenie § 390 CSP, v súvislosti s ktorým vtedy ešte neexistovalo také rozhodnutie ústavného súdu, akým je vyššie opísaný nález č. k. III.ÚS 570/2023-30 prijatý dňa 21.12.2023, ktorý za určitých podmienok pripúšťa aj ďalšie zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie tak, ako je to opísané vyššie v bodoch 24. a 25. Odvolací súd aj v konaní sp. zn. 12CoPr/6/2018 - viazaný dôvodmi odvolania žalovaného - mal na zreteli nedostatky prvoinštančného rozsudku vrátane nesprávnosti postupu v konaní, ktoré sa snažil po prejednaní veci zdôvodniť tak, ako to napokon svojím rozsudkom zo dňa 30.04.2019 aj urobil (dôvody uvedené vyššie v bodoch 9. až 14.). Za súčasnej situácie, kedy bol jeho rozsudok zrušený uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/98/2020 zo dňa 31.01.2023 (t. j. až po odvolaní strán sporu proti konečnému rozsudku súdu prvej inštancie) a s prihliadnutím aj na dôvody nálezu Ústavného súdu SR č. k. III.ÚS 471/2021-37 zo dňa 27.01.2022 (uvedeného vyššie v bode 17.) odvolací súd konštatoval, že napadnutý „medzitýmny“ rozsudok súdu prvej inštancie opätovne trpí podstatnou vadou jeho nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov, a to hlavne z tých aspektov, ktoré žalovaný vo svojom odvolaní (z terajšieho pohľadu) opodstatnene namietal. Odôvodňujúca časť rozsudku je nedostatočná, a to najmä v časti posúdenia relevantných dôvodov pre rozhodnutie o neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a v nadväznosti na to aj pre rozhodnutie o tom, či pracovný pomer žalobcu u žalovaného naďalej trvá v súvislosti s ustálením záveru, či zo strany žalovaného išlo o konanie v rozpore s dobrými mravmi. Odvolací súd rovnako konštatuje, že nebol daný dôvod na to, aby súd prvej inštancie rozhodoval vo veci najskôr o žalobe v časti určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a až následne o nároku na náhradu mzdy z titulu neplatného rozviazania pracovného pomeru, pričom sa skutočne ako najvhodnejšie riešenie javilo spojenie oboch súdnych konaní na jedno spoločné konanie s cieľom predídania všetkých neskorších problémov daného konania. V odvolacom konaní proti „medzitýmnému“ rozsudku odvolací súd rozhodol potvrdzujúcim rozsudkom v časti určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a meniacim rozsudkom v časti týkajúcej sa určenia, že pracovný pomer žalobcu trvá.

34. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6Cdo/98/2020 zo dňa 31.01.2023 (vyššie v bode 15.) rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.. Dovolací súd konštatoval, že odvolací súd dospel k odlišným skutkovým zisteniam a inak posúdil otázku trvania pracovného pomeru, resp. možnosť spravodlivo požadovať od žalovaného, aby žalobcu naďalej

zamestnával, k čomu bolo potrebné vykonať, resp. zopakovať dokazovanie. Žalovaný v dovolaní namietal nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k záveru, že výpoveď je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi. Dovolací súd nespochybnil, že podstatný je čl. 2 Zákonníka práce, zakotvujúci pozitívny príkaz výkonu práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov, ktorým je súlad s dobrými mravmi, pričom platí, že prejav vôle treba vykladať tak, ako to so zreteľom na okolnosti, za ktorých sa urobil, zodpovedá dobrým mravom. V rozhodnutí odvolacieho súdu bolo podľa názoru dovolacieho súdu stručne uvedené, že výpoveď je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi a konanie žalovaného sledovalo skončenie pracovného pomeru so žalobcom jeho jednostranným právnym úkonom. Ak má byť totiž dôvodom neplatnosti výpovede rozpor s dobrými mravmi, súd mal v odôvodnení rozsudku presne uviesť, v čom tento rozpor spočíva; súd sa teda mal zaoberať podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie a tiež sa mal vysporiadať s podstatnými tvrdeniami strán sporu. Podľa záverov dovolacieho súdu nedošlo k vysporiadaniu sa s podstatnými námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní čo do neplatnosti výpovede pre rozpor s dobrými mravmi; rozsudok nie je v závere o neúčinnosti organizačnej zmeny v roku 2012 zrozumiteľný z dôvodu, že táto zmena bola prijatá už v roku 2009 a z právoplatných rozhodnutí súdov v konaní o určenie neplatnosti skoršej výpovede o. i. bola vyjadrená pochybnosť o tom, k akej organizačnej zmene vlastne došlo, na čo aj bolo poukazované. Bez toho, aby súd zohľadnil a vysporiadal sa s výsledkami konania o neplatnosť skoršej výpovede, nemožno považovať rozhodnutie za preskúmateľné a presvedčivé. Prípadnú neplatnosť úkonu pre rozpor s dobrými mravmi možno posudzovať až po ustálení, že prejav vôle bol urobený slobodne a vážne a jeho obsah je dostatočne určitý, t. j. ak nie je daný iný prednejší dôvod neplatnosti, ktorým by v tomto prípade mohla byť aj organizačná zmena vykazujúca znaky len predstieranej a reálne neuskutočnenej zmeny, ktorá by nemohla byť podkladom platnej výpovede.

35. V súčasnosti s ohľadom na uvedené nastala podľa názoru odvolacieho súdu paradoxná situácia spočívajúca v tom, že súd prvej inštancie vo veci rozhodoval o nároku na náhradu mzdy z dôvodu neplatnosti výpovede z pracovného pomeru síce v čase, kedy bolo o tejto neplatnosti právoplatne rozhodnuté, no zároveň nebolo rozhodnuté o dovolaní strán sporu proti rozsudku odvolacieho súdu dovolacím súdom. Ten totiž uvedeným uznesením sp. zn. 6Cdo/98/2020 až dňa 31.01.2023 rozhodol tak, že uvedený právoplatný rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a súd prvej inštancie súc viazaný príkazom ústavného súdu vo výroku 2. jeho nálezu č. k. III.ÚS 471/2021-37 zo dňa 27.01.2022 musel vo veci sp. zn. 15Cpr/2/2013 konať bez zbytočných prietahov, pričom nemohol čakať na rozhodnutie dovolacieho súdu, v dôsledku čoho rozhodol konečným rozsudkom č. k. 15Cpr/2/2013-763 zo dňa 28.11.2022 (dva mesiace pred rozhodnutím dovolacieho súdu) o žalobe žalovaného v časti zaplatenia náhrady mzdy z neplatného rozviazania pracovného pomeru a trov konania, vrátane trov znalečného. Súčasný stav je teda taký, že hoci v časti žaloby o určenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a o tom, či pracovný pomer ďalej trvá, právoplatne rozhodnuté nie je, existuje tu konečné rozhodnutie súdu prvej inštancie o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi časť uplatnenej náhrady mzdy a o zamietnutí zvyšku žaloby v tejto časti, ktoré by v podstate malo nasledovať až po nadobudnutí právoplatnosti „medzitýmneho“ rozsudku, keď si už takýto postup súd prvej inštancie pôvodne zvolil.

36. Za danej situácie odvolaciemu súdu vyplynula povinnosť rozhodnúť o odvolaní žalovaného proti „medzitýmnemu“ rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 15Cpr/2/2013-514 zo dňa 01.06.2018 a aj o odvolaní žalobcu a žalovaného proti konečnému rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 15Cpr/2/2013-763 zo dňa 28.11.2022. Odvolací súd zvažujúc možnosť najsprávnejšieho postupu v tomto konaní dospel k záveru, že takýmto postupom bude zrušenie oboch uvedených rozsudkov a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s prihliadnutím na závery nálezu ústavného súdu č. k. III.ÚS 570/2023-30 zo dňa 21.12.2023, ako sú opísané vyššie v bode 24. a 25.

37. Pokiaľ súd prvej inštancie rozhodol „medzitýmnym“ rozsudkom o prvej časti žaloby týkajúcej sa určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a určenia, že pracovný pomer naďalej trvá, odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 214 ods. 1, 2, 3 CSP s názvom „Medzitýmny rozsudok“, podľa ktorého: (1) Ak je to účelné, súd môže rozhodnúť najskôr len o základe alebo dôvode uplatneného procesného nároku medzitýmnym rozsudkom. (2) Súd môže na návrh strany medzitýmnym rozsudkom rozhodnúť, či tu je, alebo nie je právo, od ktorého celkom alebo sčasti závisí rozhodnutie vo veci samej. (3) Do právoplatnosti medzitýmneho rozsudku súd nekoná o žalobou uplatnenom procesnom nároku. Zároveň odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 213 CSP s názvom „Čiastočný rozsudok“, podľa ktorého

ak niektorý z viacerých žalobou uplatnených procesných nárokov alebo časť uplatneného procesného nároku sa v priebehu konania stali nespornými, môže súd rozhodnúť o tomto procesnom nároku alebo o jeho časti čiastočným rozsudkom. Je zrejmé, že predpoklady vyplývajúce z ustanovenia § 213 CSP pre vydanie čiastočného rozsudku v tomto prípade nenastali, pretože medzi stranami sa žalobcom uplatnené nároky nestali nespornými. Od účinnosti Civilného sporového poriadku dňom 01.07.2016 súdy síce môžu aplikovať ustanovenie § 214 CSP, ale len v prípade splnenia predpokladov z tohto ustanovenia vyplývajúcich. V danom prípade súd prvej inštancie nepostupoval v súlade s týmto ustanovením, pretože nerozhodol o základe alebo dôvode uplatneného procesného nároku žalobcu, ale v skutočnosti rozhodol o časti jeho žaloby - o určení neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a o určení ďalšieho trvania pracovného pomeru; tieto procesné nároky žalobcu boli a stále sú medzi stranami evidentne sporné, a preto súd mal povinnosť rozhodnúť o celom uplatnenom nároku žalobcu alebo o jeho časti v zmysle § 212 ods. 1, 2 CSP, podľa ktorého: „(1) Rozsudkom rozhoduje súd vo veci samej. (2) Rozsudkom sa rozhoduje o celej prejednávanej veci. Ak je to účelné, súd môže rozsudkom rozhodnúť najskôr len o jej časti alebo len o jej základe alebo dôvode.“ V nadväznosti na takúto procesnoprávnú úpravu bolo možné podľa § 212 ods. 2 CSP rozhodnúť „rozsudkom o časti prejednávanej veci“, nie rozsudkom s názvom „medzitýmny rozsudok“, ktorý je upravený v ustanovení § 214 CSP.

38. Nedostatočné a rozporné odôvodnenie „medzitýmneho“ rozsudku má za následok, že toto rozhodnutie súdu prvej inštancie je z obdobných dôvodov, ako to bolo pri jeho prvom rozhodnutí, nepreskúmateľné, čo znamená, že neumožňuje odvolaciemu súdu preskúmať jeho vecnú správnosť. Odvolací súd odvolávajúci sa na vyššie uvedené okolnosti konštatoval, že v tomto konkrétnom prípade sa súd prvej inštancie dopustil v nadväznosti na potrebu presvedčivosti rozsudku takých nedostatkov v odôvodnení jeho v poradí druhého čiastočného rozhodnutia, ktoré pri ignorovaní prvého zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu vykazujú znaky odopretia spravodlivosti. Vzhľadom na to bolo možné uzavrieť, že v odôvodnení druhého rozsudku súd nevyhodnotil riadne svoje závery z hľadiska všetkých okolností potrebných pre posúdenie rozporu konania žalovaného s dobrými mravmi v spojení, či šlo o tú istú alebo inú organizačnú zmenu zamestnávateľa, pričom súd neuviedol podrobné vysvetlenie týchto skutkových rozporov. Súd prvej inštancie tak v podstate nerešpektovaním záväzného právneho názoru súdu vyššieho stupňa v rozpore s ustanovením § 391 ods. 2 CSP postavil odvolací súd do situácie, v ktorej by odvolací súd ako prvý a posledný riešil rozpory medzi jednotlivými dôkazmi, a tak sa vlastne ocitol v postavení súdu prvej inštancie. K tomu došlo napriek tomu, že Civilný sporový poriadok stranám konania priznáva, aby o spore bolo o jeho skutkových a právnych otázkach rozhodnuté vo dvoch inštanciách tak, aby bola zabezpečená kvalita rozhodnutia, ktorá zodpovedá ústavným právam strán na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

39. Odvolací súd opätovne zrušiac (v skutočnosti čiastočný) rozsudok súdu prvej inštancie na základe odvolania žalobcov považoval takýto postup za vyváženie ústavných práv na spravodlivú súdnu ochranu na strane jednej a na postup bez zbytočných prietahov na strane druhej, ktorá sa v ustanoveniach CSP o odvolaní koncentruje do protichodných príkazov zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie, ak tento nesprávnym procesným postupom znemožnil strane uskutočňovanie jej procesných práv v miere porušenia práva na spravodlivý proces (§ 389 ods. 1 písm. b/ CSP) na strane jednej a rozhodnúť sám vo veci, ak rozhoduje o druhom rozsudku súdu prvej inštancie po zrušení jeho prvého rozhodnutia (§ 390 CSP). Zabezpečenie ochrany týchto ústavných práv je ďalej v právomoci oboch súdov, pričom je práve úlohou súdu prvej inštancie, aby k ochrane ústavných práv strán sporu prispel aspoň takým odôvodnením, ktoré nebude len deskripciou vyjadrení strán a vykonaných dôkazov, ale jasným vyhodnotením dôkazného bremena strán a záverov už vykonaného dokazovania (Ústavný súd SR - III.ÚS 570/2023). Z dôvodu zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie týkajúceho sa určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a určenia, že pracovný pomer trvá, odvolací súd musel zrušiť aj súvisiaci a naň nadväzujúci konečný rozsudok súdu prvej inštancie.

40. Žalovaný namietal nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozhodnutia súdu vo vzťahu k záveru, že výpoveď je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi. Pre rozhodnutie súdu je podstatný článok 2 Zákonníka práce, ktorý zakotvuje pozitívny príkaz výkonu práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov, ktorým je súlad s dobrými mravmi, pričom platí, že prejav vôle treba vykladať tak, ako to so zreteľom na okolnosti, za ktorých sa urobil, zodpovedá dobrým mravom. Súd prvej inštancie v rozsudku len veľmi stručne uviedol, že výpoveď je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi s tým, že konanie žalovaného sledovalo skončenie pracovného pomeru so žalobcom jeho jednostranným právnym úkonom, a poukázal na to, že druhé rozhodnutie žalovaného o zrušení funkcie hlavného

ekonóma nebolo účinné, pretože daná funkcia bola žalovaným už skôr zrušená. Ak má byť dôvodom neplatnosti výpovede rozpor s dobrými mravmi, súd v odôvodnení rozsudku musí presne uviesť, v čom tento rozpor spočíva, inak je jeho rozsudok nepreskúmateľný, pričom sa musí zaoberať podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní. Podľa záverov odvolacieho súdu v rozhodnutí súdu nedošlo k vysporiadaniu sa s podstatnými okolnosťami pre posúdenie neplatnosti výpovede pre rozpor s dobrými mravmi a rozsudok nie je v závere o neúčinnosti organizačnej zmeny v roku 2012 zrozumiteľný, lebo táto zmena bola prijatá už v roku 2009 a existuje tu pochybnosť o tom, k akej organizačnej zmene došlo. Bez toho, aby súd zohľadnil a vysporiadal sa s výsledkami konania o neplatnosť skoršej výpovede (7C/281/2010), nemožno považovať jeho rozhodnutie za preskúmateľné a presvedčivé. Prípadnú neplatnosť právneho úkonu pre rozpor s dobrými mravmi možno posudzovať až po ustálení, že prejav vôle bol urobený slobodne a vážne a jeho obsah je dostatočne určitý, t. j. ak nie je daný iný prednejší dôvod neplatnosti, ktorým by v tomto prípade mohla byť aj organizačná zmena vykazujúca znaky len predstierané a reálne neuskutočnenej zmeny, ktorá by nemohla byť podkladom platnej výpovede.

41. Aj s ohľadom na vytknutie väd konania najvyšším súdom (6Cdo/98/2020) odvolací súd považoval za najvhodnejšie riešenie daného prípadu taký postup, aby vo veci konal a o celom predmete žaloby rozhodol práve súd prvej inštancie vo veci, t. j. aby súčasne rozhodol aj o žalobe o určenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru, o určení, či pracovný pomer trvá a aj o náhrade mzdy za predpokladu posúdenia, že výpoveď z pracovného pomeru je skutočne neplatná. Preto odvolací súd v súlade s odvolacími návrhmi strán sporu oba napadnuté rozsudky súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní teda súd prvej inštancie opätovne vec prejedná, pričom sa bude zaoberať všetkými relevantnými návrhmi a stanoviskami strán sporu, vrátane námietok uvedených nielen v podanom odvolaní žalovaného proti „medzitýmnemu rozsudku“ a aj vrátane námietok strán sporu v dovolacom konaní a napokon aj vrátane námietok uvedených v odvolaní proti konečnému rozsudku súdu prvej inštancie týkajúcom sa rozhodnutia v časti žaloby o náhradu mzdy. Pritom bude nutné pripojiť si spis týkajúci sa žaloby žalobcu o určenie neplatnosti skoršej výpovede z pracovného pomeru sp. zn. 7Co/281/2010 a z neho zistiť skutočnosti právne významné pre rozhodnutie v danej veci tak, ako je to uvedené vyššie.

42. Súd prvej inštancie teda nanovo rozhodne a presvedčivo sa vysporiada so všetkými relevantnými otázkami majúcimi vplyv na konečné rozhodnutie o žalobe, pričom zhodnotí a porovná výsledky všetkých dôkazov vykonaných v tomto súdnom konaní. Nové rozhodnutie súd odôvodní s odkazom na zistený skutkový stav a na konkrétne hmotnoprávne ustanovenia tak, aby bolo presvedčivé v zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 CSP. Zároveň rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 396 ods. 3 CSP) a trov konania dovolacieho (§ 453 ods. 1, 3 CSP).

43. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).